

Marokkaanse Nederlanders in Leiden 2011

**De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering
en criminaliteit (meting 2)**

J. de Boom

P. van Wensveen

A. Weltevrede

P. Hermus

Y. Seidler

M. van San

Marokkaanse Nederlanders in Leiden 2011
De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 2)

Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, A. Weltevrede, P. Hermus
Y. Seidler en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.

Oktober 2011

Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Bevolkingssamenstelling	9
2.3	Geslacht	11
2.4	Generatie	12
2.5	Leeftijd	13
2.6	Burgerlijke staat	15
2.7	Buitenlandse migratie	16
Hoofdstuk 3	Onderwijs	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Gebruikte begrippen en databron	17
3.3	Leerlingen en deelnemers	20
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	23
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	27
4.1	Inleiding	27
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	27
4.3	Werkzoekenden	28
4.4	Uitkeringen	34
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	41
5.1	Inleiding	41
5.2	Gebruikte begrippen en databron	41
5.3	Verdachten 2010	43
5.4	Verdachten 2006-2010	50
5.5	Pleegcarrière	51
5.6	Aard van de criminaliteit	52

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	55
Bijlage bij hoofdstuk 3	57
Bijlage bij hoofdstuk 4	61
Bijlage bij hoofdstuk 5	69
Begrippenlijst	77
Technische toelichting	83

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. Het Rijk en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband 'Aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren' werken samen om de problemen aan te pakken en deze oververtegenwoordiging te reduceren. Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Marokkaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de 'Aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren'. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de eerste vervolgmeting over het jaar 2010 beschreven. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Marokkaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Marokkaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Marokkaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Marokkaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een

achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Marokkaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.¹ Zo zijn zowel voor Marokkaanse als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Marokkaanse dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom het voorliggende rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Marokkaanse Nederlanders in de 22 gemeenten behorende tot het samenwerkingsverband 'Aanpak Marokkaans-Nederlandse risicojongeren' om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.²

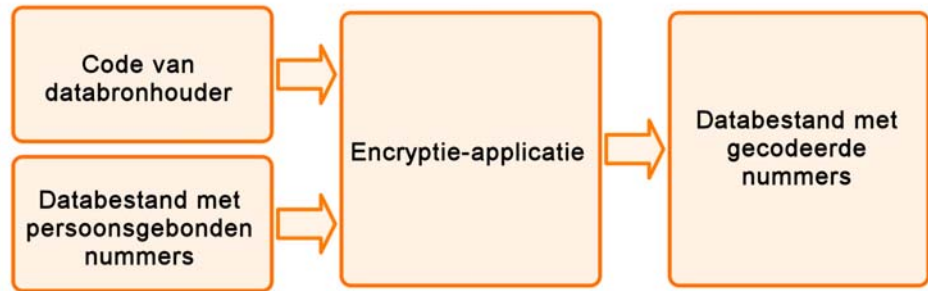
De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen. De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de nulmeting van vorig jaar. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten

---

¹ Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

² Het betreft de gemeenten: Amersfoort, Amsterdam, Culemborg, Den Haag, Ede, Eindhoven, Gorinchem, Gouda, Helmond, Leiden, Lelystad, Maassluis, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Zeist.

slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

Om de leesbaarheid van het rapport te vergemakkelijken en eventuele onduidelijkheden te voorkomen worden in deze leeswijzer enkele punten toegelicht.

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de term Marokkaanse Nederlanders in plaats van Marokkanen. De definitie van Marokkaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Marokkaan. Een Marokkaanse Nederlander is een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie).³ In de tabellen en figuren worden Marokkaanse Nederlanders om praktische reden met de kortere term 'Marokkaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Marokkaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale bevolking van de gemeente. Naast Marokkaanse Nederlanders onderscheiden

³ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

we Antilliaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders.

In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

Deze monitor gaat in op de situatie van de Marokkaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnt er een overkoepelend rapport waarin de gegevens van de 22 betrokken gemeenten zijn samengevoegd.

Hoofdstuk 2 **Demografie en Migratie**

2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Marokkaanse Nederlanders in de gemeente Leiden zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en hun migratiegeschiedenis uiteen.

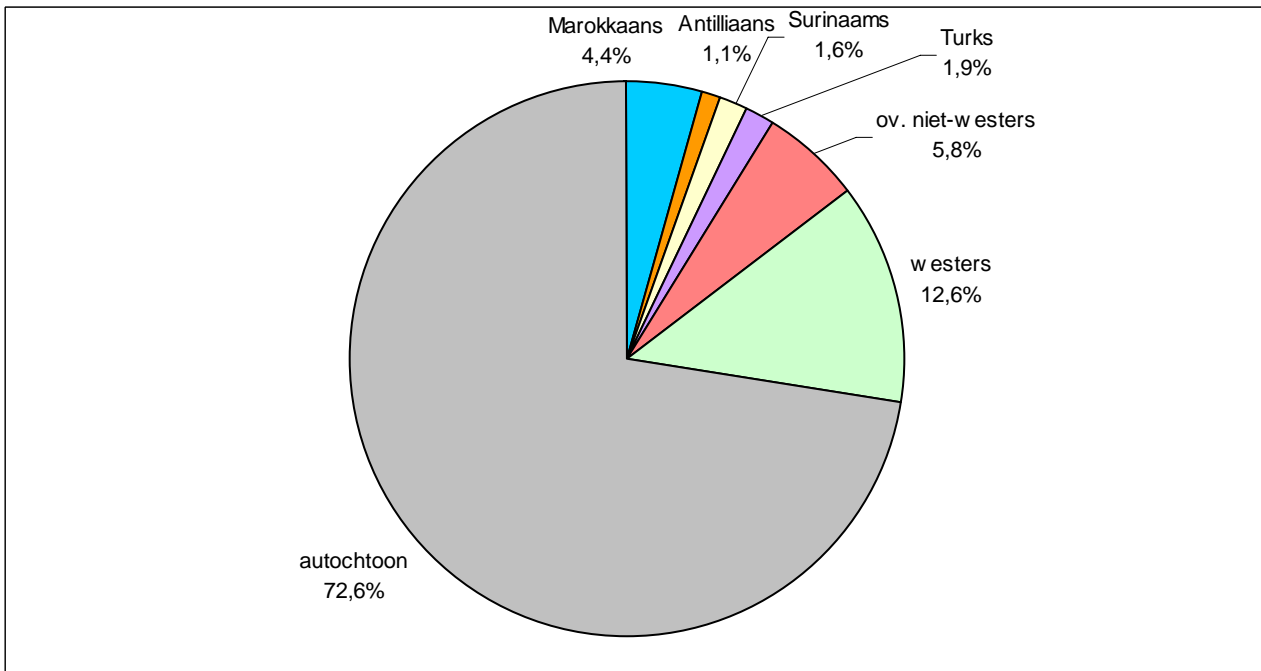
Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken:

bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

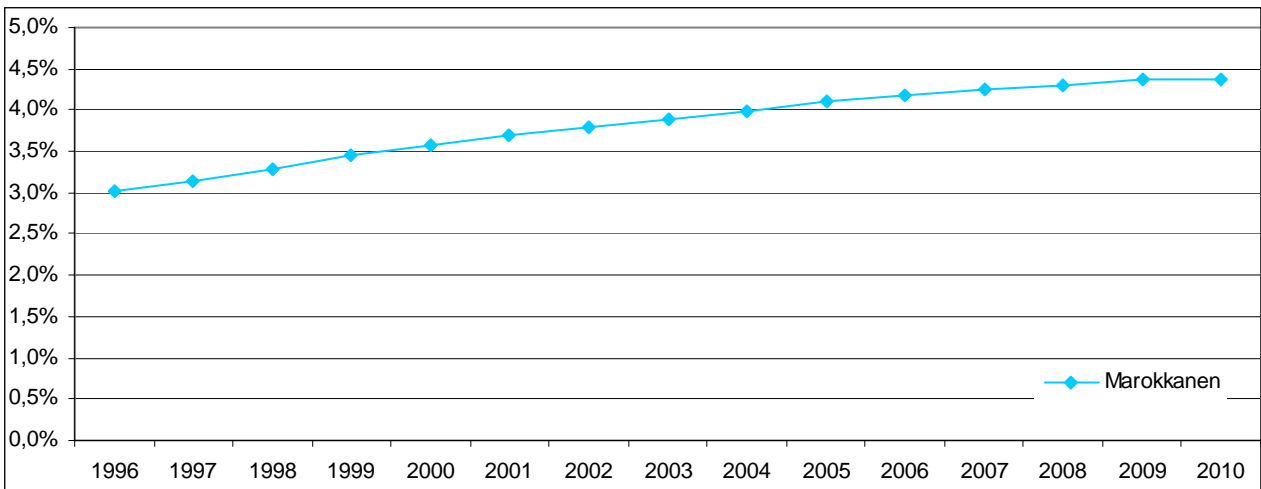
Per 1 januari 2010 telt Leiden in totaal 117.145 inwoners (zie tabel b2.1 in de bijlage bij dit hoofdstuk). Hiervan zijn 5.130 inwoners (4,4 procent) van Marokkaanse herkomst. Hiermee vormen zij de grootste herkomstgroep in Leiden, gevolgd door de Turkse (1,9 procent), de Surinaamse (1,6 procent) en de Antilliaanse herkomstgroep (1,1 procent).

Nederland heeft per 1 januari 2010 bijna 16,6 miljoen inwoners waarvan er bijna 349.000 (2,1 procent) van Marokkaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

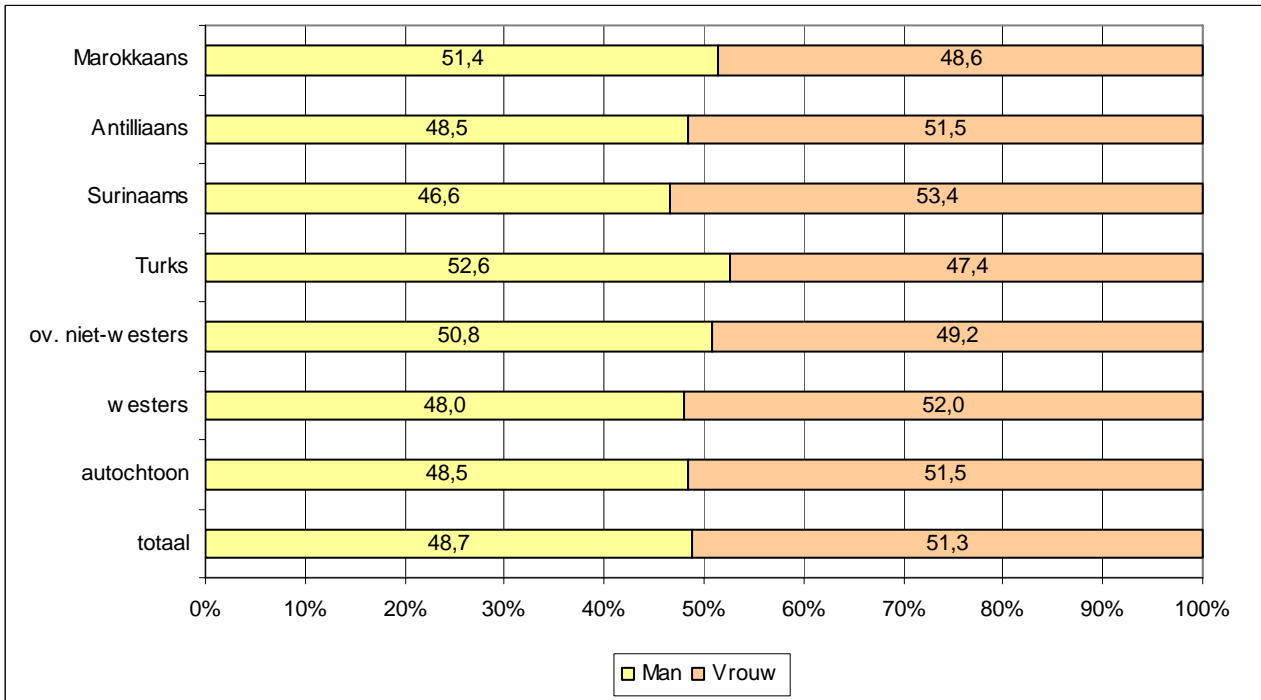
Figuur 2.1a: Aandeel Marokkaanse Nederlanders, 1996-2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS, statline, bewerking Risbo

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders neemt in de afgelopen jaren geleidelijk toe van 3,0 procent in 1996 tot 4,4 procent in 2010.

2.3 Geslacht

Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking in Leiden is iets minder dan de helft vrouw (48,6 procent) (zie figuur 2.2). Hiermee wijkt de groep enigszins af van de totale bevolking van Leiden waarvan 51,3 procent vrouw is..

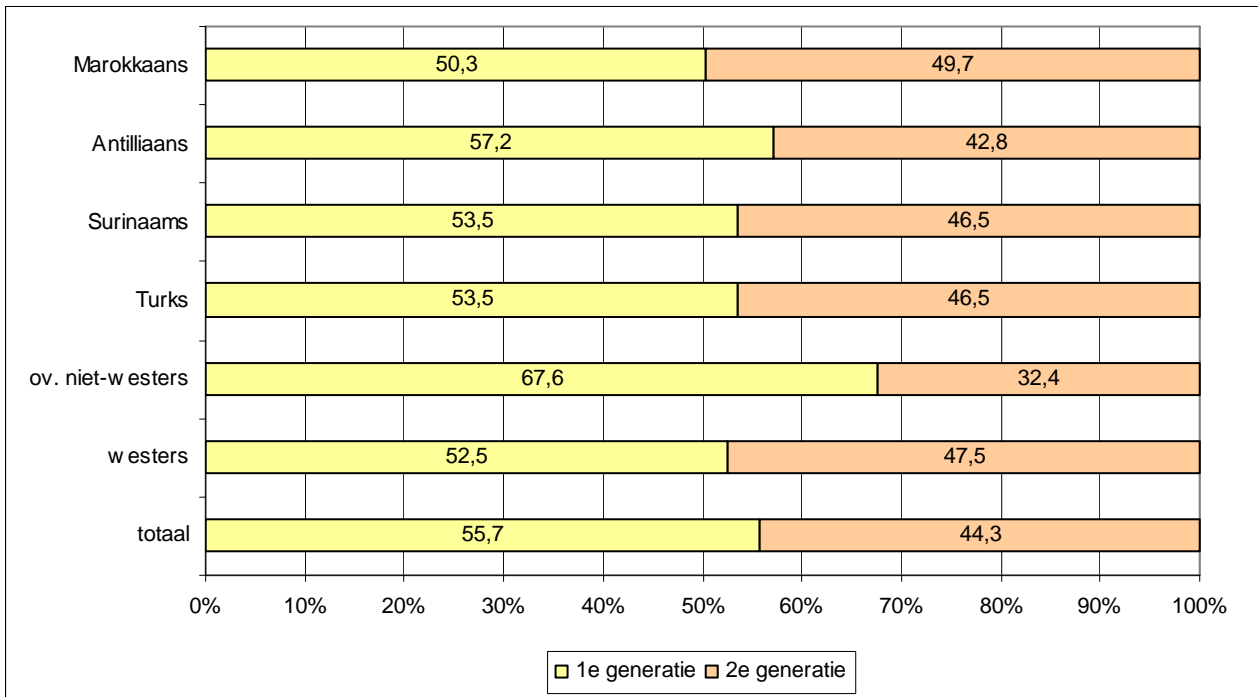
Figuur 2.2: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.3 wordt de allochtone bevolking uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Allochtonen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een uitgebreide toelichting op de definities verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Van de Marokkaans-Nederlandse inwoners van Leiden is bijna de helft (49,7 procent) in Nederland geboren. De tweede generatie onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking van Leiden is hiermee in relatieve zin de grootste van de verschillende onderscheiden bevolkingsgroepen.

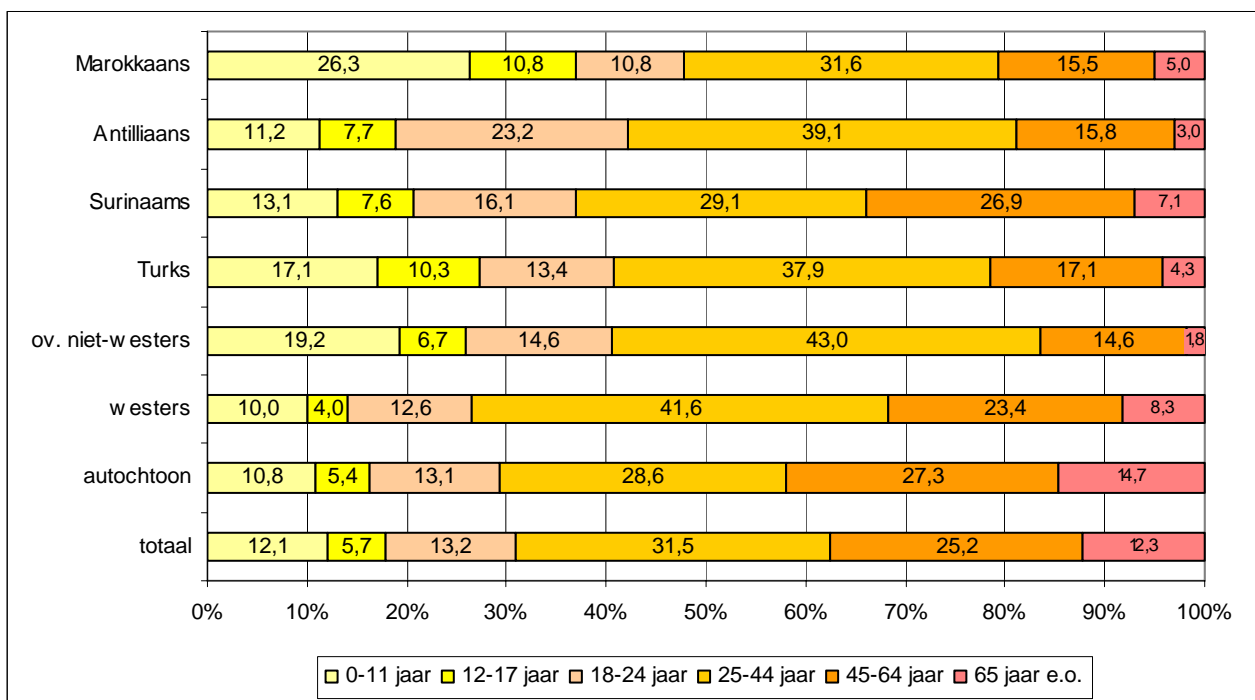

Figuur 2.3: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

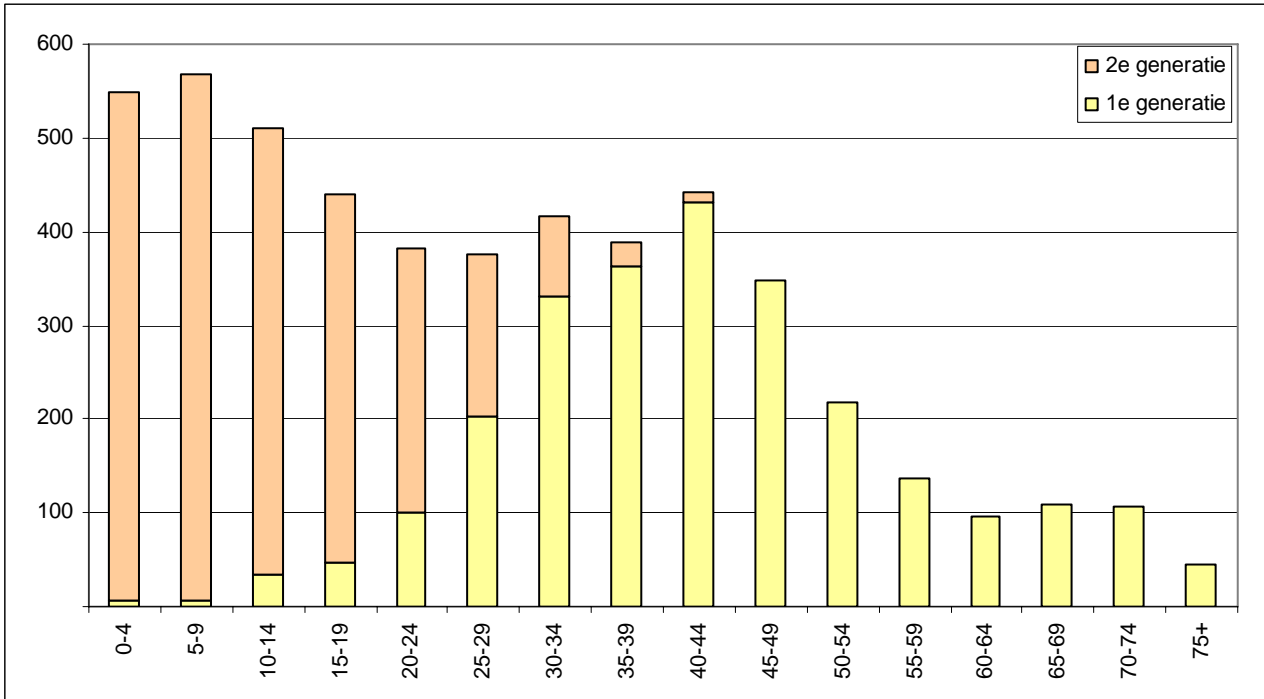
In figuur 2.4 wordt de leeftijdsopbouw van Marokkaans-Nederlandse inwoners van Leiden vergeleken met andere herkomstgroepen in Leiden. De Marokkaans-Nederlandse bevolking is relatief jong. In vergelijking met de totale bevolking hebben zij relatief het grootste aandeel minderjarigen (0-17 jaar). Ruim een kwart van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is jonger dan twaalf jaar (26,3 procent). Dit verschilt sterk van de totale bevolking van Leiden waarvan 12,1 procent jonger is dan twaalf jaar. Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is slechts een klein deel 65 jaar of ouder (5,0 procent).

Figuur 2.4: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Figuur 2.5 laat zien dat er een sterke samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten. Het overgrote deel van de Marokkaans-Nederlandse jeugd is in Nederland geboren (tweede generatie). Vanaf de leeftijdsgroep 25-29 jaar is de eerste generatie groter dan de tweede generatie. Onder de Marokkaanse Nederlanders van 35 jaar en ouder is het aandeel tweede generatie zeer beperkt.

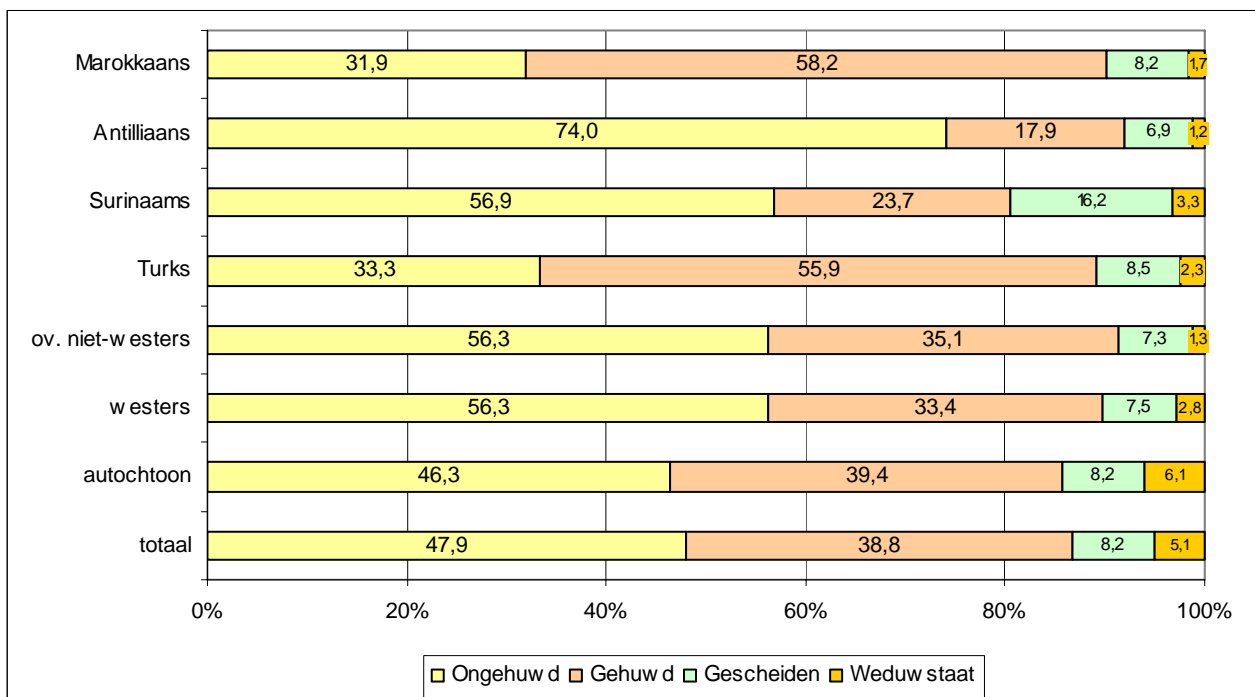
Figuur 2.5: Marokkaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

Van alle inwoners van Leiden van 16 jaar en ouder is bijna de helft ongehuwd (47,9 procent), vier op de tien is gehuwd (38,8 procent) en de rest gescheiden (8,2 procent) of weduwe/weduwenaar (5,1 procent) (zie figuur 2.6).

Bij de Marokkaans-Nederlandse bevolking zien we een ander beeld. Het aandeel ongehuwden onder Marokkaanse Nederlanders is kleiner dan gemiddeld. Bijna een derde van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is ongehuwd (31,9 procent), de meerderheid (58,2 procent) is gehuwd. Het aandeel personen dat gescheiden is (8,2 procent), komt overeen met het gemiddelde onder alle inwoners van Leiden. Het percentage weduwen/weduwenaars ligt met 1,7 procent lager dan gemiddeld. Dit laatste komt onder andere door de leeftijdsopbouw onder de migrantengroepen (zie figuur 2.4). Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwenaars logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

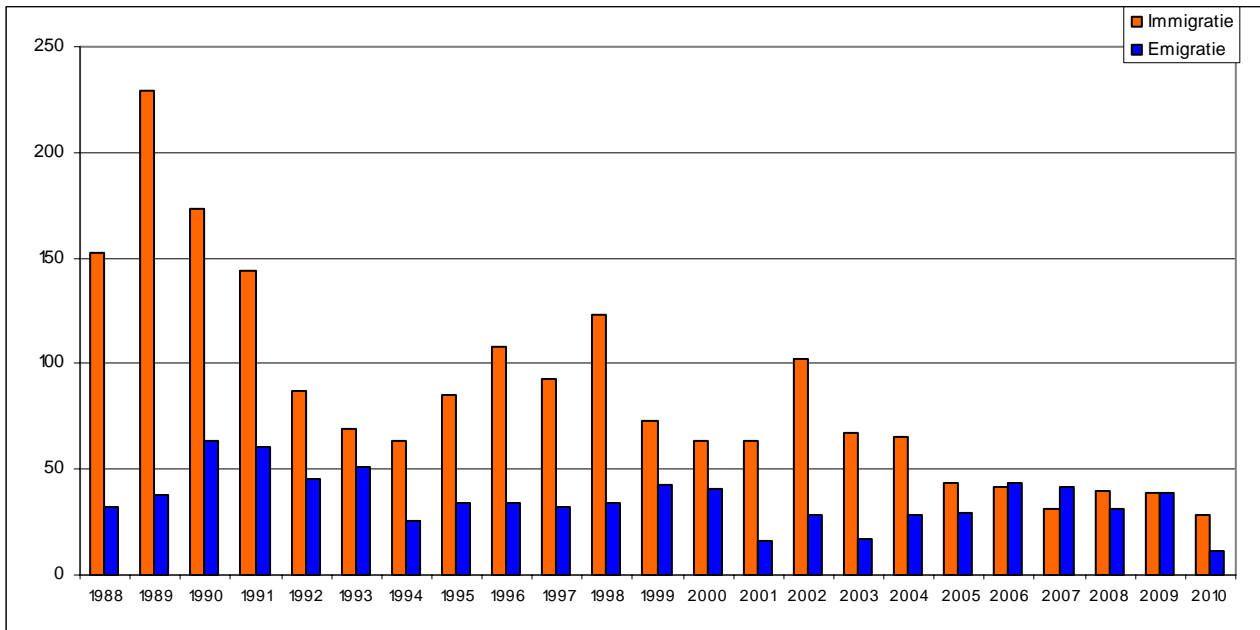
Figuur 2.6: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.7 wordt de immigratie en emigratie van Marokkanen sinds 1988 weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Marokkanen vanuit het buitenland in Leiden, met emigratie het vertrek van Marokkanen vanuit Leiden naar het buitenland.

In 1989 komen 229 Marokkanen vanuit het buitenland naar Leiden. De jaren erna daalt de immigratie tot 63 personen in 1994. Van 1995 t/m 1998 stijgt de immigratie weer tot 123 personen. Daarna daalt het aantal immigranten weer. De laatste jaren ligt het aantal immigranten rond de veertig personen per jaar. De emigratie kent minder schommelingen. Tot 2006 was er elk jaar een vestigingsoverschot. Tussen 2005 en 2009 zijn immigratie en emigratie nagenoeg met elkaar in evenwicht. In 2010 is zowel de immigratie als de emigratie iets gedaald. In 2010 komen 28 Marokkanen naar Leiden en vertrekken er 11 naar het buitenland.

Figuur 2.7 : Buitenlandse migratie van Marokkanen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

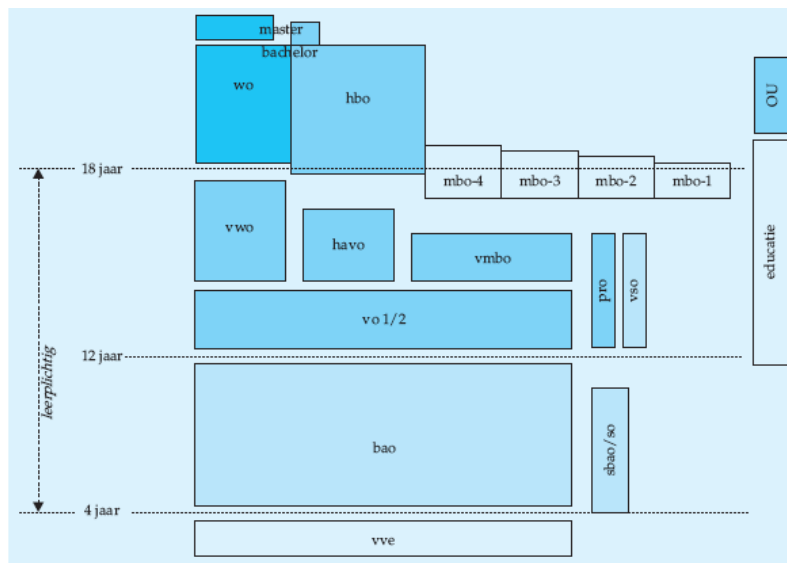
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men werkzaam wordt. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Marokkaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2009/2010. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbl	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2009/2010 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2010 en vermenigvuldigd met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.⁴ In dit rapport presenteren we de voorlopige cijfers. Dit geldt zowel voor de cijfers van het schooljaar 2008/2009 als die van het schooljaar 2009/2010.

Koppeling

Nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2008/2010 en 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2009 en 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

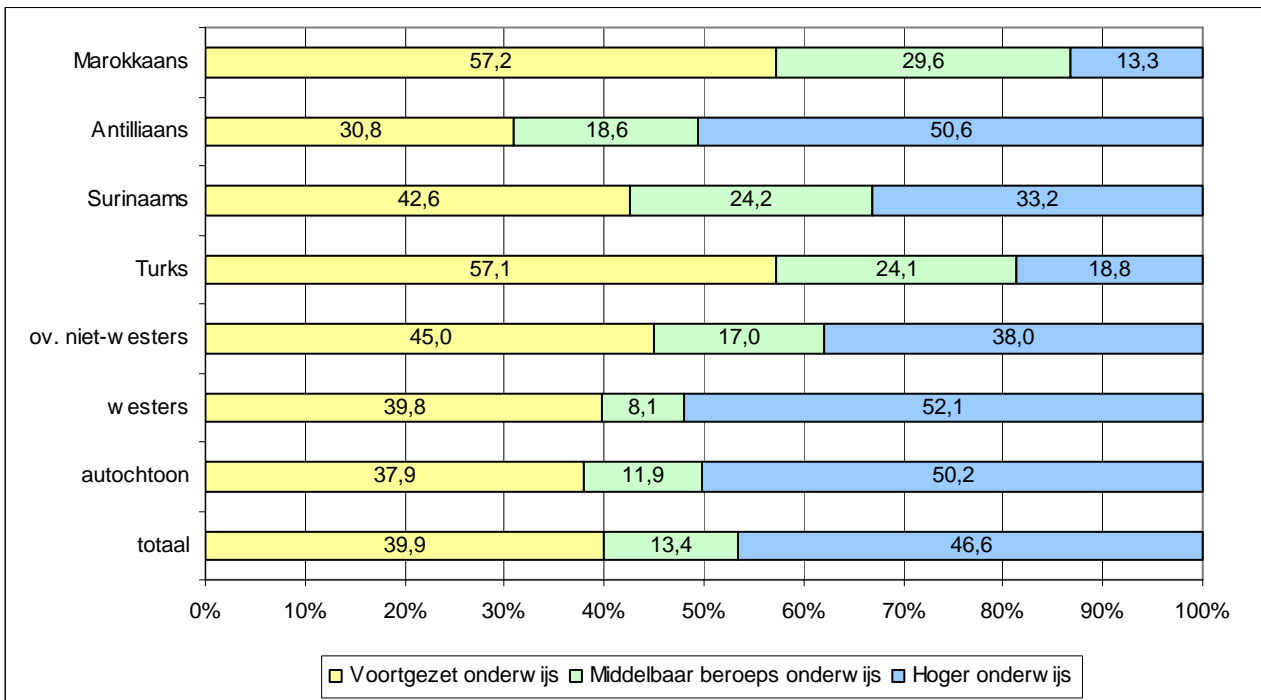
---

⁴ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

3.3 Leerlingen en deelnemers

Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige leerlingen in het bekostigde onderwijs. We zien dat vier van de tien 12 t/m 22-jarige leerlingen uit Leiden voortgezet onderwijs volgen (39,9 procent) en 13,4 procent middelbaar beroepsonderwijs (mbo).⁵ Van de inwoners van 12 t/m 22 jaar volgt 46,6 procent hoger onderwijs.

Onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking zien we een ander beeld. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse leerlingen dat voortgezet onderwijs volgt (57,2 procent) is groter dan van de totale groep leerlingen in Leiden. Een relatief groot deel volgt een mbo-opleiding (29,6 procent). Op het hoger onderwijs zijn de Marokkaans-Nederlandse leerlingen ondervertegenwoordigd; 13,3 procent van de Marokkaans-Nederlandse inwoners van 12 t/m 22 jaar volgt hoger onderwijs.

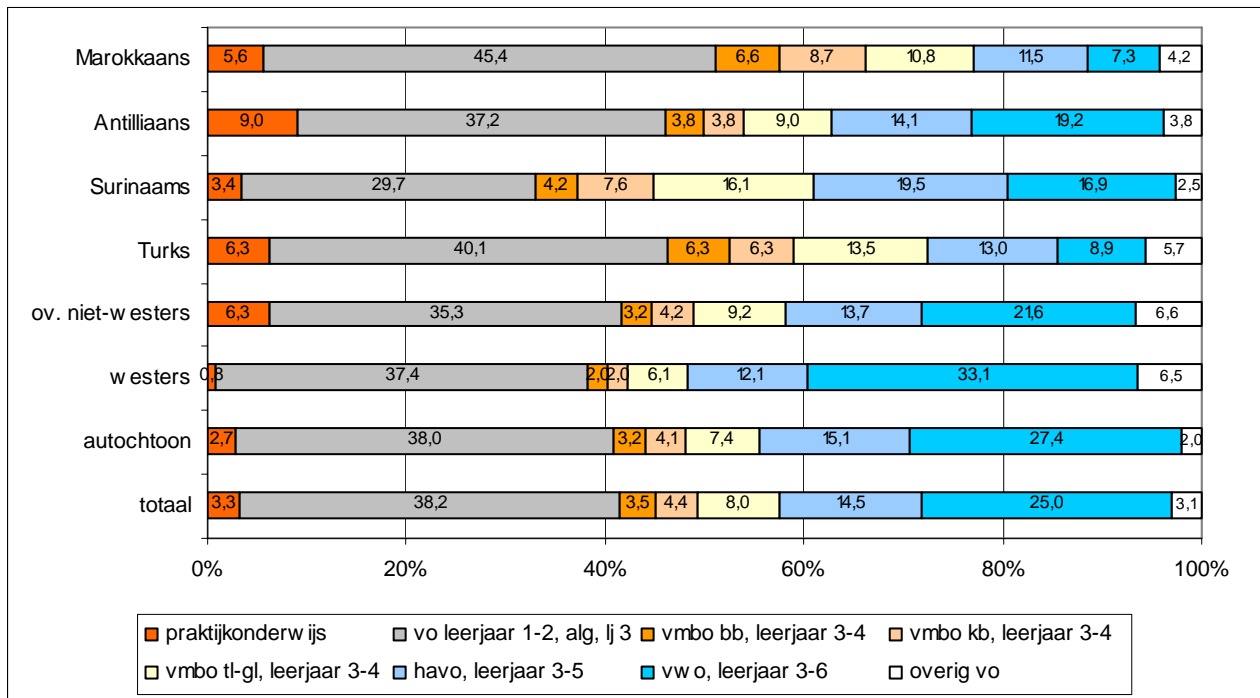
Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

⁵ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13-jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

3.3.1 Marokkaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

In deze paragraaf gaan we in op schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 in het voortgezet onderwijs. In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁶

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Uit figuur 3.2 wordt duidelijk dat een bovengemiddeld groot deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren in Leiden praktijkonderwijs volgt (5,6 procent). Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel.

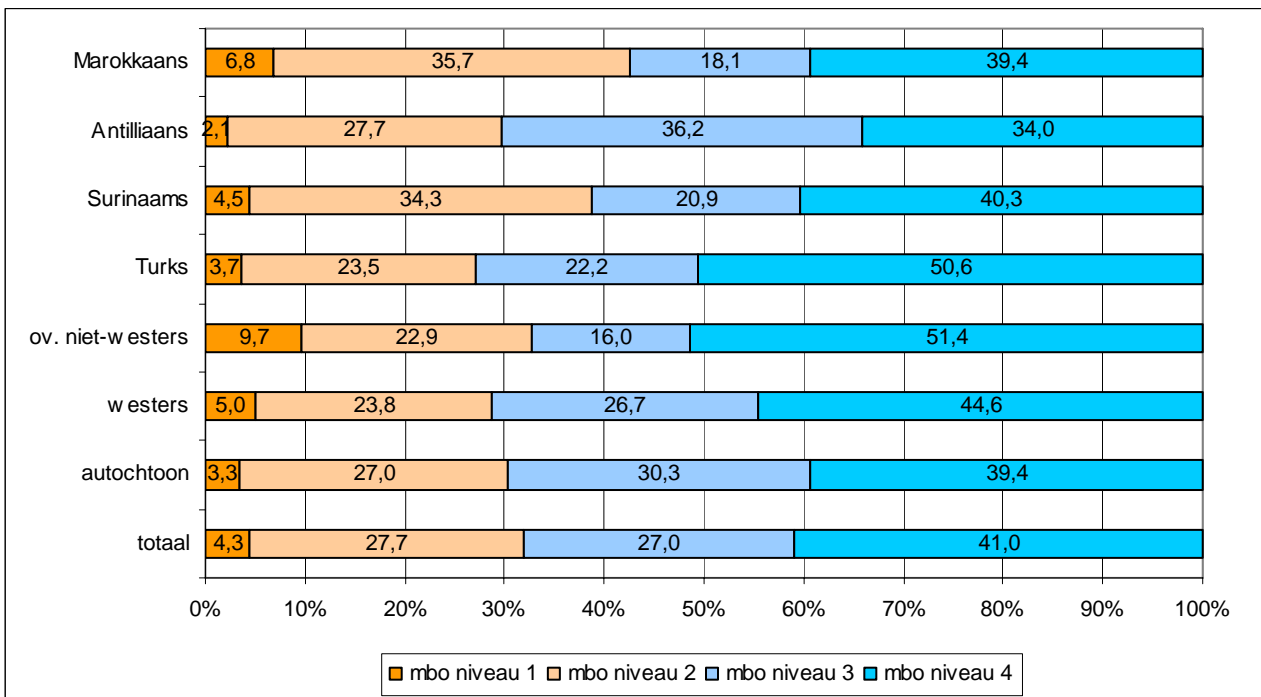
Onder jongeren van Marokkaanse herkomst is het aandeel vmbo-ers in de laagste leerweg (de basisberoepsgerichte leerweg) met 6,6 procent groter dan onder de totale groep leerlingen uit Leiden (3,5 procent).

⁶ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

We zien verder dat van de totale groep leerlingen van 12 t/m 22 jaar uit Leiden 25,0 in de bovenbouw van het vwo zit. Onder Marokkaans-Nederlandse jongeren ligt dit percentage veel lager, namelijk op 7,3 procent.

3.3.2 Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op 12 t/m 22-jarige leerlingen in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

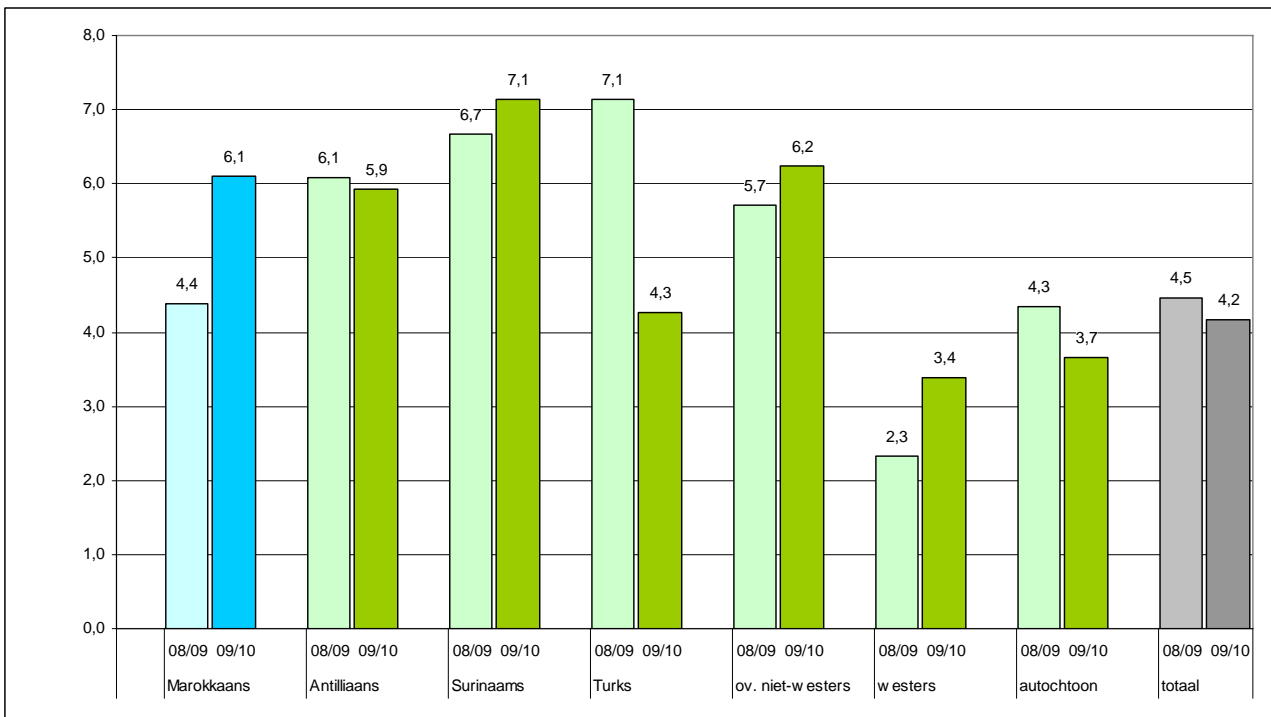
Figuur 3.3: Deelnemers (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

In figuur 3.3 zien we dat Marokkaans-Nederlandse deelnemers aan het mbo onderwijs vaker een basisberoepsopleiding (niveau 2) volgen (35,7 procent) en minder vaak een vakopleiding (niveau 3) (18,1 procent). Het percentage deelnemers aan een assistent-opleiding (6,8 procent), dat wil zeggen een opleiding op het laagste niveau binnen het mbo is hoger dan het gemiddelde in Leiden. 39,4 procent van de Marokkaans-Nederlandse deelnemers volgt een middenkader- of specialistenopleiding (niveau 4). Dit percentage komt ongeveer overeen met het gemiddelde van 41,0 procent.

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Marokkaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in Leiden. We maken daarbij tevens een vergelijking tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de schooljaren 2008/2009 en 2009/2010. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Per 1 januari 2010 wonen er in Leiden 7.319 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1). In het schooljaar 2009/2010 hebben er hiervan 305 (4,2 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is gedaald ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 toen 4,5 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde.

Van de 623 Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben er 38 (6,1 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is toegenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 waarin 4,4 procent de school voortijdig verliet.

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.⁷ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 4,2 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater.

Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren heeft 6,1 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 46 procent.⁸ In het vorige schooljaar was de oververtegenwoordiging 48 procentpunten lager (-2 procent). Onder Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters gaat het om een toename van 11 personen. Onder de totale groep schoolverlaters gaat het om een afname van 25 personen.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010

	Marokkaans			totaal		
	08/09	09/10	verschil	08/09	09/10	verschil
leerlingen vo/mbo 12 t/m 22 jaar	616	623		7.388	7.319	
nieuw voortijdig schoolverlaten (N)	27	38	11	330	305	-25
nieuw voortijdig schoolverlaten (%)	4,4	6,1	1,7	4,5	4,2	-0,3
oververtegenwoordiging (%)	-2	46	48	nvt	nvt	nvt

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In tabel b3.3 in de bijlage wordt het aantal, het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

⁷ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$

⁸ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

3.4.1 Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

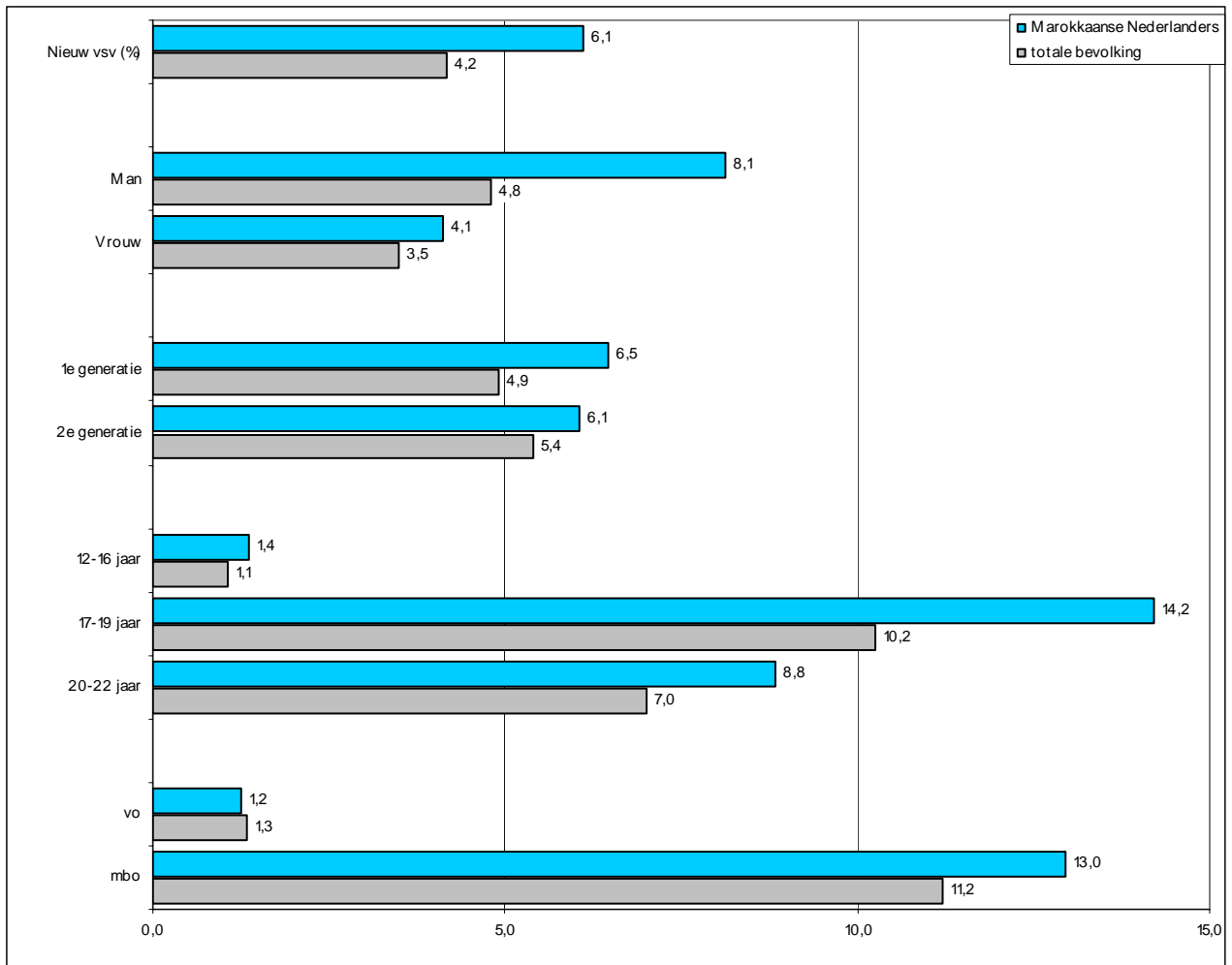
In figuur 3.5 splitsen we de vsv-cijfers uit naar geslacht, generatie, leeftijd en onderwijssoort.

Het aandeel voortijdig schoolverlaters onder de eerste generatie is veel groter dan onder de tweede generatie en onder jongens groter dan onder meisjes. Dit beeld zien we ook bij jongeren van Marokkaanse herkomst.

Onder Marokkaans-Nederlandse jongens is het aandeel vsv-ers twee keer zo groot als onder meisjes (respectievelijk 8,1 procent versus 4,1 procent) (zie figuur 3.5). Onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers 6,5 procent, onder de tweede generatie 6,1 procent.

Zowel bij de totale groep als bij de Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel voortijdig schoolverlaters het grootst onder de 17-19-jarigen (14,2 procent).

Ten slotte zien we dat voortijdig schoolverlaten met name in het mbo voorkomt. Voor absolute aantallen wordt verwezen naar tabel b3.2 in de bijlage.

Figuur 3.5: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Marokkaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkeringsituatie van de Marokkaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Marokkaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Marokkaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Marokkaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Marokkaanse Nederlanders.

4.2 Gebruikte begrippen en databronnen

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).⁹

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

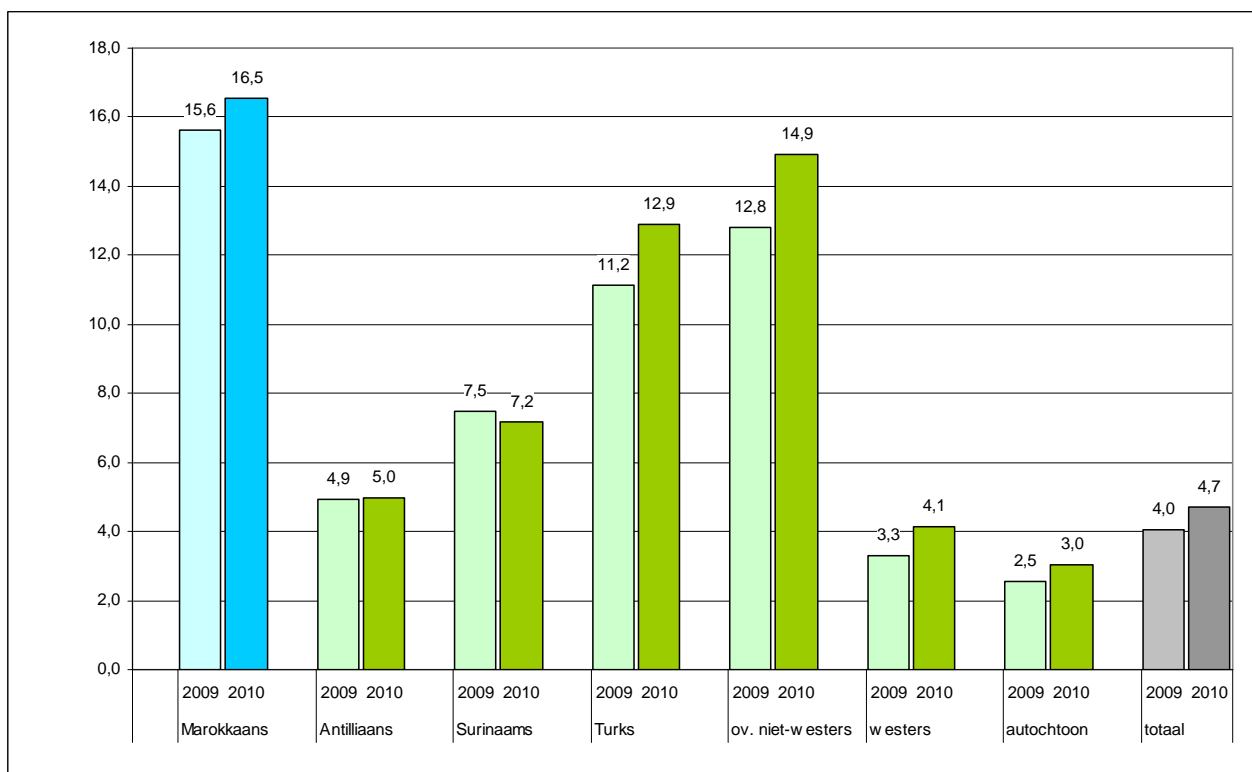
4.3 Werkzoekenden

In figuur 4.1a is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar in 2009 en 2010 opgenomen. Per 1 januari 2010 wonen in Leiden 85.375 personen van 15 t/m 64 jaar. Daarvan staan er 4.018 (4,7 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is gestegen ten opzichte van 2009. Toen stond 4,0 procent van de 15 t/m 64-jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven.

Van de 3.242 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 536 (16,5 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is hoger dan het percentage van 15,6 in 2009.

---

⁹ In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

Figuur 4.1a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Marokkaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van Leiden. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep van Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹⁰ In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven voor de afgelopen twee jaar. Van alle 15 t/m 64-jarigen is 4,7 procent werkzoekend.

Van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 16,5 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking is 251 procent.¹¹ Dat is 35

¹⁰ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 8% al werkzoekende staat ingeschreven en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 10% dan is de oververtegenwoordiging: $((10-8)/8)*100=25\%$

¹¹ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 286 procent in 2009. Onder de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 33 personen, onder de totale groep werkzoekenden om een toename van 569 personen.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	3.224	3.242		85.269	85.375	
werkzoekenden (N)	503	536	33	3.449	4.018	569
werkzoekenden (%)	15,6	16,5	0,9	4,0	4,7	0,7
oververtegenwoordiging (%)	286	251	-35	nvt	nvt	nvt

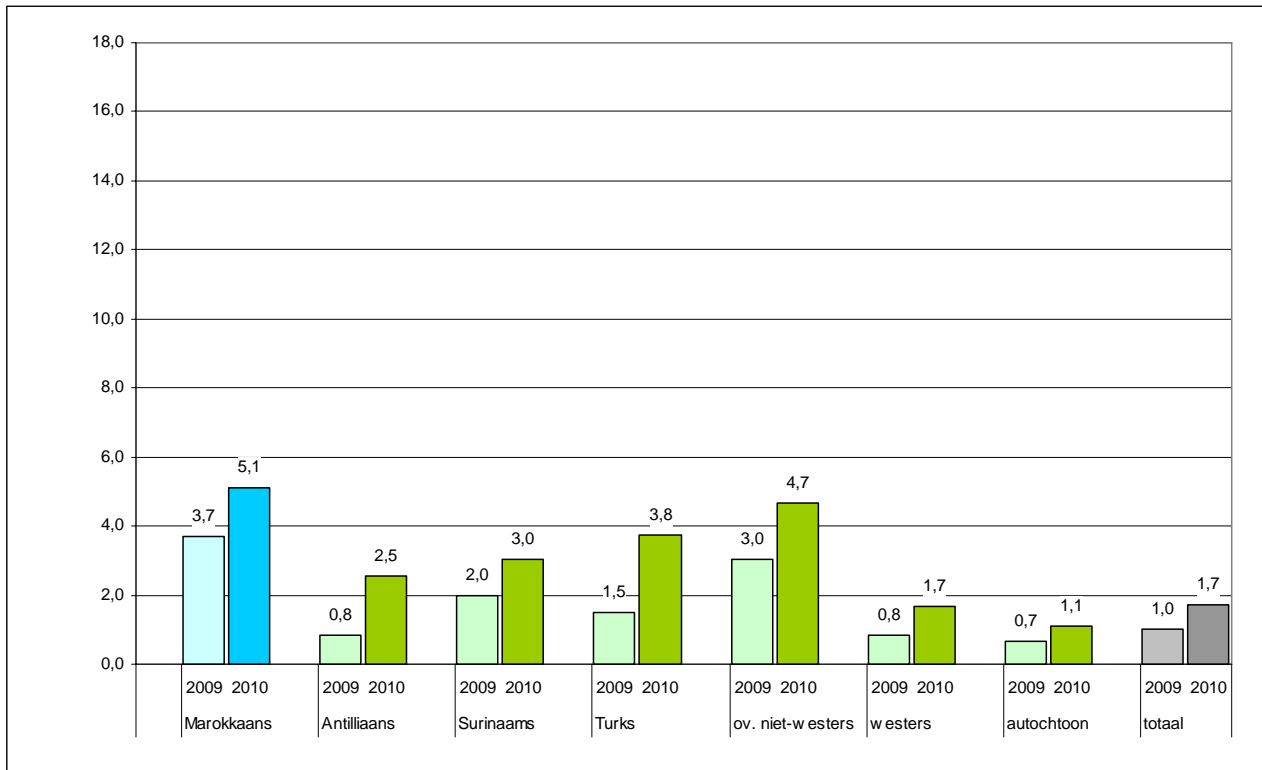
Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in Leiden. Als we figuur 4.1a vergelijken met figuur 4.1b zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 18.922 jongeren van 15 t/m 24 jaar in Leiden (zie ook tabel 4.2). Daarvan staan er 324 (1,7 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is toegenomen in vergelijking met 2009. Toen was 1,0 procent als werkzoekende ingeschreven (zie figuur 4.1b).

Van de 822 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 24 jaar zijn er 42 (5,1 procent) werkzoekend. In 2009 was dit 3,7 procent. Ook onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel werkzoekenden afgelopen jaar gestegen.

Figuur 4.1b: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige

Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking komt voor Leiden uit op 198 procent. Dat is 65 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 263 procent in 2009. Onder de Marokkaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een toename van 11 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 135 personen.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	838	822		18.552	18.922	
werkzoekenden (N)	31	42	11	189	324	135
werkzoekenden (%)	3,7	5,1	1,4	1,0	1,7	0,7
oververtegenwoordiging (%)	263	198	-65	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In tabel b4.5 in de bijlage wordt het aantal en het percentage werkzoekenden en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

4.3.1 Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.2 wordt het aandeel werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie (zie ook b4.1 in de bijlage).

We zien dat het percentage werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse vrouwen en mannen ongeveer gelijk is (respectievelijk 16,3 procent en 16,7 procent).

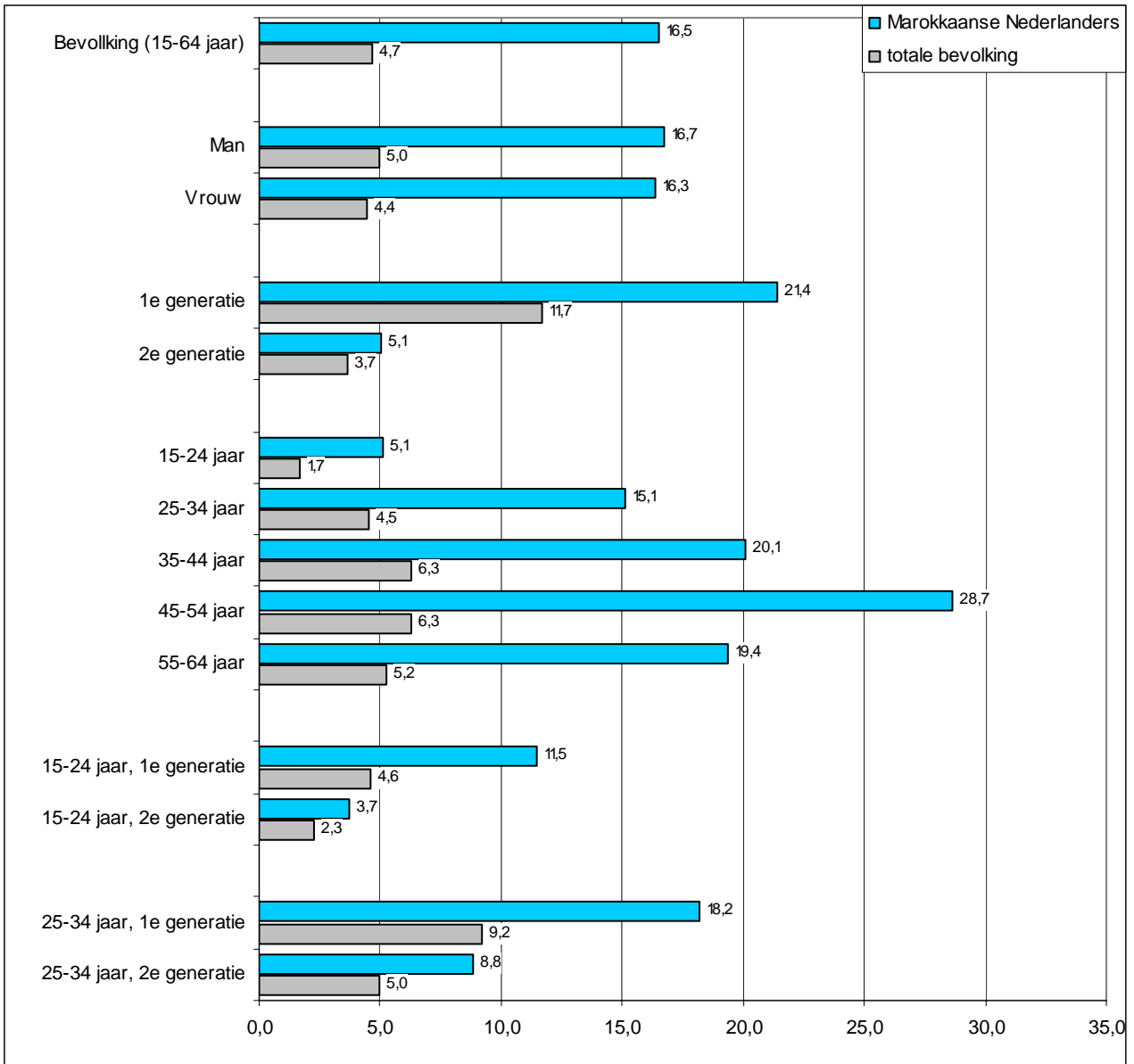
Bij de Marokkaanse Nederlanders is het percentage werkzoekenden onder de eerste generatie vier keer zo groot als onder de tweede generatie (respectievelijk 21,4 procent en 5,1 procent). Dit kan voor een deel het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Marokkaanse Nederlanders is gemiddeld genomen veel jonger (zie figuur 2.5) en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen de leeftijdsgroepen 15 t/m 24 jaar en 25 t/m 34 jaar. Ook na leeftijdscorrectie blijft het percentage werkzoekenden onder eerste generatie Marokkaanse Nederlanders hoger dan onder tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. Van 25 t/m 34 jarige Marokkaanse Nederlanders van de eerste generatie is 18,2 procent werkzoekend. Onder 25 t/m 34 jarigen van de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders is het aandeel werkzoekenden 8,8 procent.

Over het algemeen geldt dat het percentage werkzoekenden met het stijgen van de leeftijd toeneemt. Pas onder de 55 t/m 64-jarigen neemt het percentage

iets af. Dit zien we zowel onder de totale bevolking van Leiden als onder Marokkaanse Nederlanders. Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden zijn echter binnen elke onderscheiden leeftijdscategorie oververtegenwoordigd. Het hoogste aandeel werkzoekenden vinden we onder de 45 t/m 54-jarige Marokkaanse Nederlanders (28,7 procent). Van de totale groep 45 t/m 54-jarigen in Leiden is gemiddeld 6,3 procent werkzoekend.

Opgemerkt wordt dat het aantal Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden in specifieke subcategorieën soms zeer beperkt is en dat de resultaten van deze analyses daarom voorzichtig moeten worden geïnterpreteerd. Voor absolute aantallen wordt verwezen naar tabel b4.1 in de bijlage.

Figuur 4.2: Aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Kenmerken van werkzoekenden

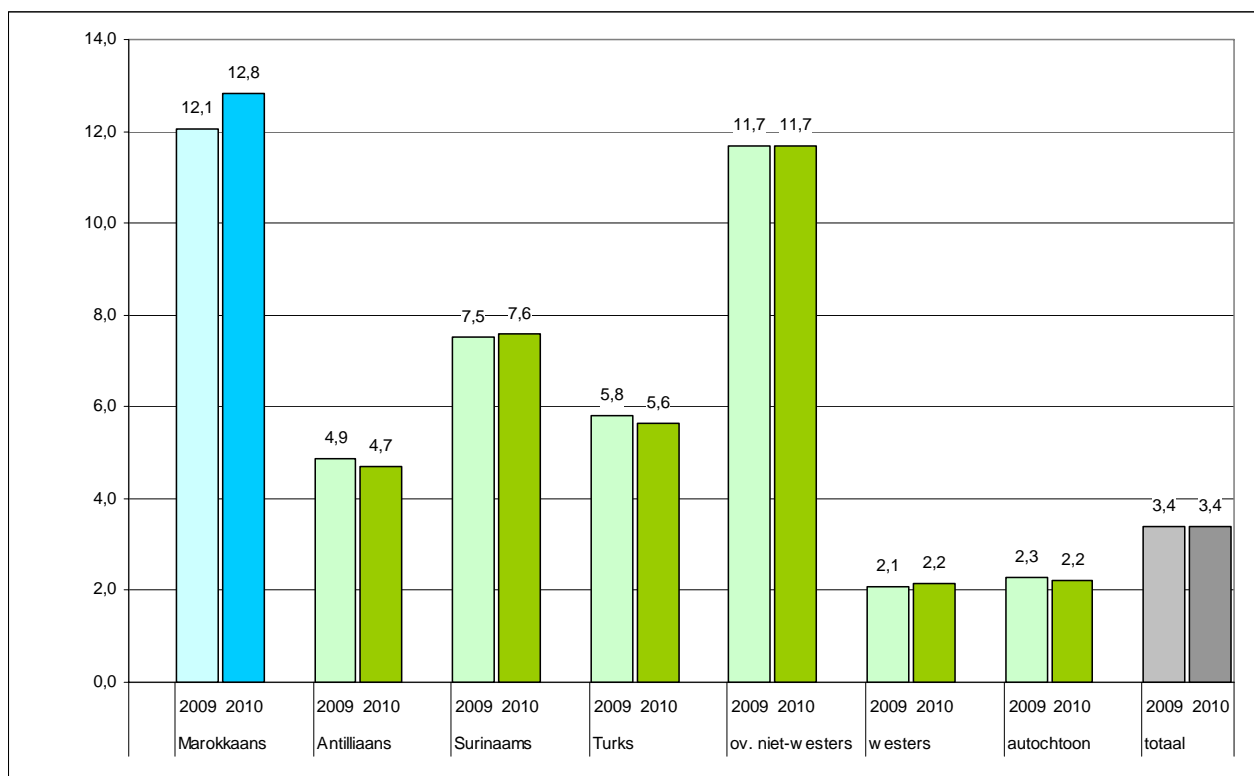
In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk; duur, opleidingsniveau en beroepsniveau.

We zien hier dat van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden een vijfde (20,1 procent) korter dan 6 maanden werkzoekend is. Dit is lager dan het gemiddelde van de totale groep werkzoekenden in Leiden (32,5 procent). Van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden heeft 54,5 procent geen of lager onderwijs genoten. Hiermee zijn ze vaak lager opgeleid dan de gemiddelde werkzoekende in Leiden, daarvan heeft 27,7 procent een opleiding op het laagste niveau. Daarnaast zoeken Marokkaanse Nederlanders veel vaker werk op een elementair niveau dan de gemiddelde werkzoekende (53,9 procent tegenover 27,8 procent gemiddeld).

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 85.375 inwoners in Leiden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 2.888 (3,4 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB, WIJ of de IOA (zie figuur 4.3a en tabel 4.3). In 2009 was 3,4 procent van de 15 t/m 64-jarigen afhankelijk van een uitkering. Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is dus vergelijkbaar met het percentage in 2009.

Van de 3.242 Marokkaanse Nederlanders krijgen er 416 (12,8 procent) een uitkering. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaanse Nederlanders is gestegen ten opzichte van 2009, toen 12,1 procent afhankelijk was van een uitkering.

Figuur 4.3a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan van de totale bevolking van Leiden. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen.

De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Marokkaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep van Marokkaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹² In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle 15 t/m 64-jarigen is in 2010 3,4 procent afhankelijk van een uitkering. In 2010 ontvangt 12,8 procent van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders een uitkering. De oververtegenwoordiging komt in 2010 uit op 279 procent, dat is 23 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 256 procent in 2009.¹³ Onder de Marokkaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een

¹² Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$

¹³ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

toename van 27 personen, onder de totale groep is het aantal uitkeringsontvangers gelijk gebleven.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	3.224	3.242		85.269	85.375	
uitkeringen (N)	389	416	27	2.888	2.888	0
uitkeringen (%)	12,1	12,8	0,7	3,4	3,4	0,0
oververtegenwoordiging (%)	256	279	23	nvt	nvt	nvt

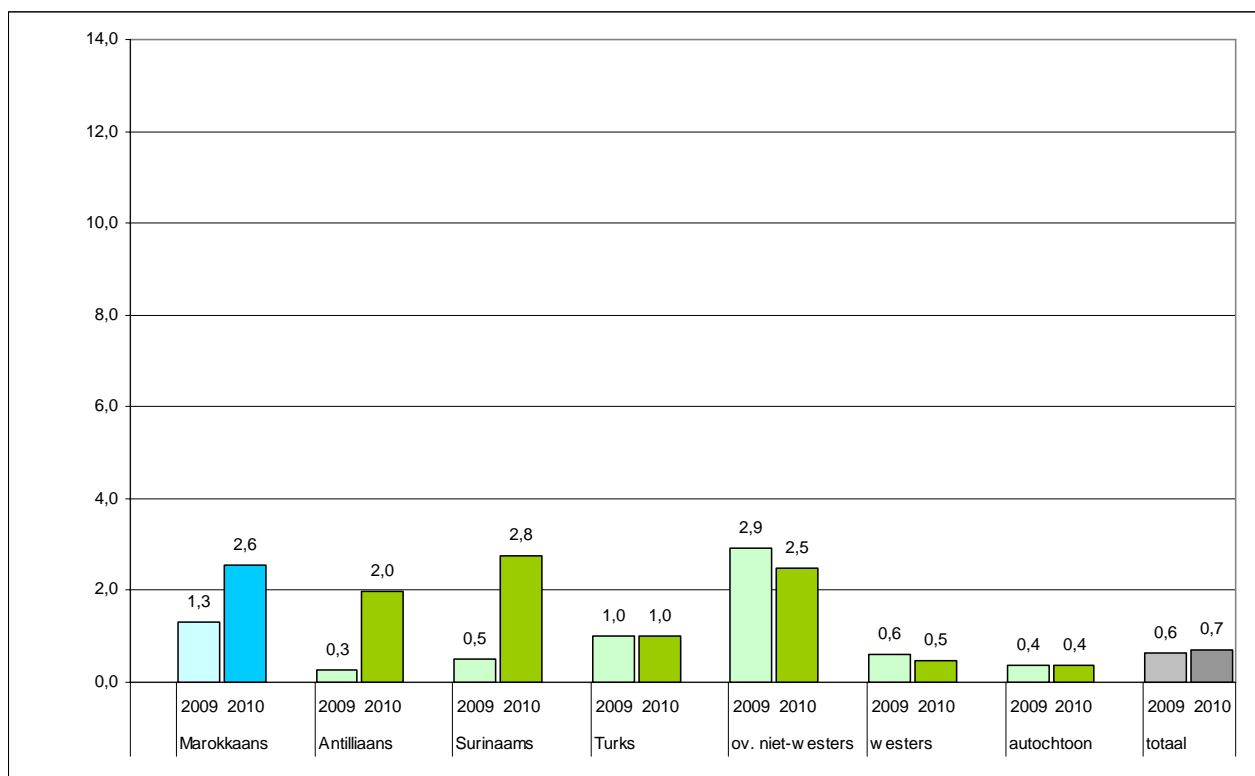
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in Leiden.

Als we figuur 4.3b vergelijken met figuur 4.3a, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24 jarige jongeren veel kleiner is dan van 15 t/m 64 jarigen. Er zijn in Leiden 18.922 jongeren. Daarvan ontvangen er 133 (0,7 procent) een uitkering. Dit betekent een lichte toename in vergelijking met 2009 toen 0,6 procent van de jongeren een uitkering ontving.

Van de 822 Marokkaans-Nederlandse jongeren krijgen 21 (2,6 procent) een uitkering. We zien dat het percentage Marokkaans-Nederlandse jongeren ten opzichte van 2009 toegenomen is. Toen ontving 1,3 procent van de Marokkaans-Nederlandse jongeren een uitkering.

Figuur 4.3b: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven. Voor de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is de oververtegenwoordiging 263 procent, dat is 155 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 108 procent in 2009. Onder jonge Marokkaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een toename van 10 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 16 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	838	822		18.552	18.922	
uitkeringen (N)	11	21	10	117	133	16
uitkeringen (%)	1,3	2,6	1,3	0,6	0,7	0,1
oververtegenwoordiging (%)	108	263	155	nvt	nvt	nvt

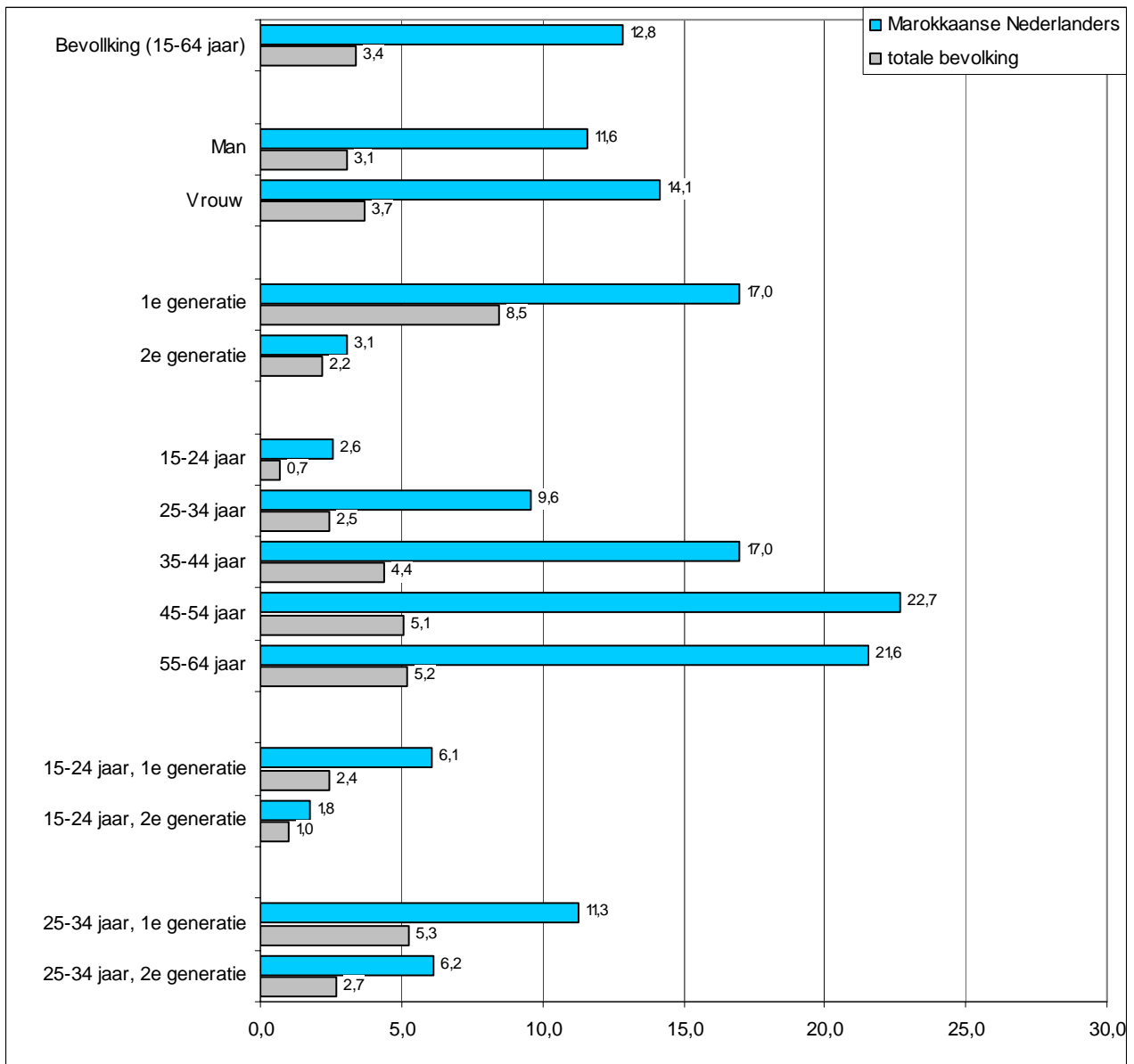
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

In tabel b4.6 in de bijlage wordt het aantal en het percentage uitkeringsontvangers en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

4.4.1 Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers naar achtergrondkenmerken

Uit figuur 4.4 blijkt dat Marokkaans-Nederlandse vrouwen vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Marokkaans-Nederlandse mannen (14,1 procent versus 11,6 procent).

Verder blijkt de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders uit Leiden vaker afhankelijk van een uitkering dan de tweede generatie (17,0 procent versus 3,1 procent). Dit is deels het gevolg van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en het aandeel uitkeringsontvangers onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen. We zien dat de verschillen tussen de generaties na leeftijdscorrectie iets kleiner worden maar blijven bestaan. In de leeftijdsgroep 15 t/m 24 jaar is het aandeel uitkeringsontvangers onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders (6,1 procent) onder de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders (1,8 procent). Ook in de opvolgende leeftijdsgroep van 25 t/m 34 jaar is het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de eerste generatie (11,3 procent) en de tweede generatie (6,2 procent) nog groot. Evenals bij alle andere bevolkingsgroepen is de uitkeringsafhankelijkheid onder Marokkaans-Nederlandse ouderen groter dan onder Marokkaans-Nederlandse jongeren.

Figuur 4.4: Aandeel Marokkaanse Nederlanders (15–64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. We zien dat van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers 32,5 procent langer dan vijf jaar afhankelijk is van een uitkering. Onder de totale bevolking ligt dit percentage op 43,1 procent. 10,6 procent van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is zes maanden of korter afhankelijk van een uitkering. Van de totale groep uitkeringsontvangers in Leiden is ongeveer een even groot deel korter dan een half jaar van een uitkering afhankelijk (11,1 procent).

5.1 Inleiding

Het huidige beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking in Leiden. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van Leiden.

In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking van Leiden in het jaar 2010. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Marokkaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan.

Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van Leiden. In paragraaf 5.4 worden verdachtencijfers gepresenteerd voor de periode 2006-2010. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2010 in Leiden ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Marokkaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere

misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2010

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

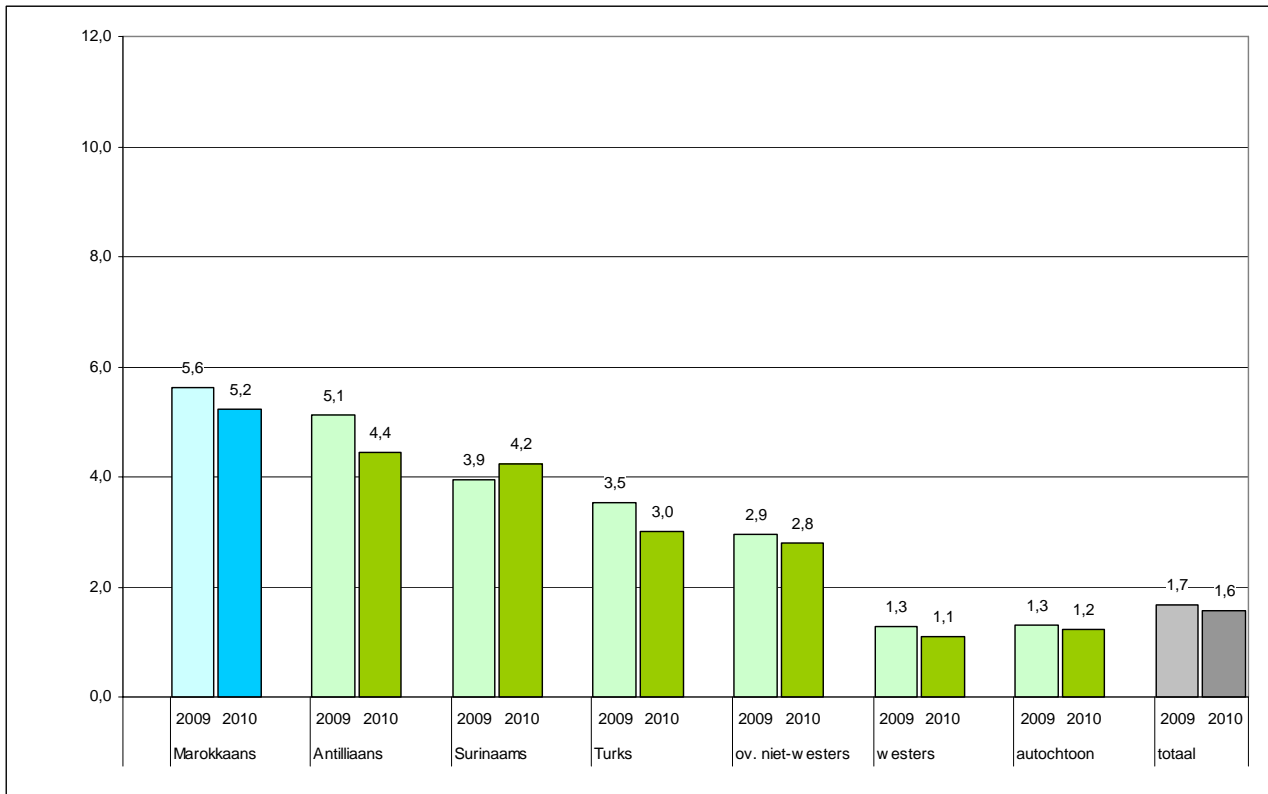
Koppeling

Geregistreerde verdachten in 2010 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

5.3 Verdachten 2010

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2010 telt Leiden 103.009 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2010 komen er hiervan 1.606 (1,6 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1a en tabel 5.1). Het percentage verdachten is ten opzichte van 2009 (1,7 procent) iets gedaald.

Van de 3.783 Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder worden 198 (5,2 procent) personen verdacht. Het percentage verdachten onder Marokkaanse Nederlanders is lager dan in 2009, toen 5,6 procent werd verdacht van een misdrijf.

Figuur 5.1a: Verdachten (12 jaar en ouder), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en het aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten te delen door het aandeel verdachten in de totale groep.¹⁴ In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle personen van 12 jaar en ouder staat 1,6 procent geregistreerd als verdachte. Van Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder staat 5,2 procent geregistreerd als verdachte. De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder is 236 procent, dat is 1 procentpunt lager dan de oververtegenwoordiging in 2009.¹⁵ Deze bedroeg toen 237 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 13 personen, onder de totale groep om een afname van 108 personen.

¹⁴ Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3)*100=100\%$

¹⁵ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

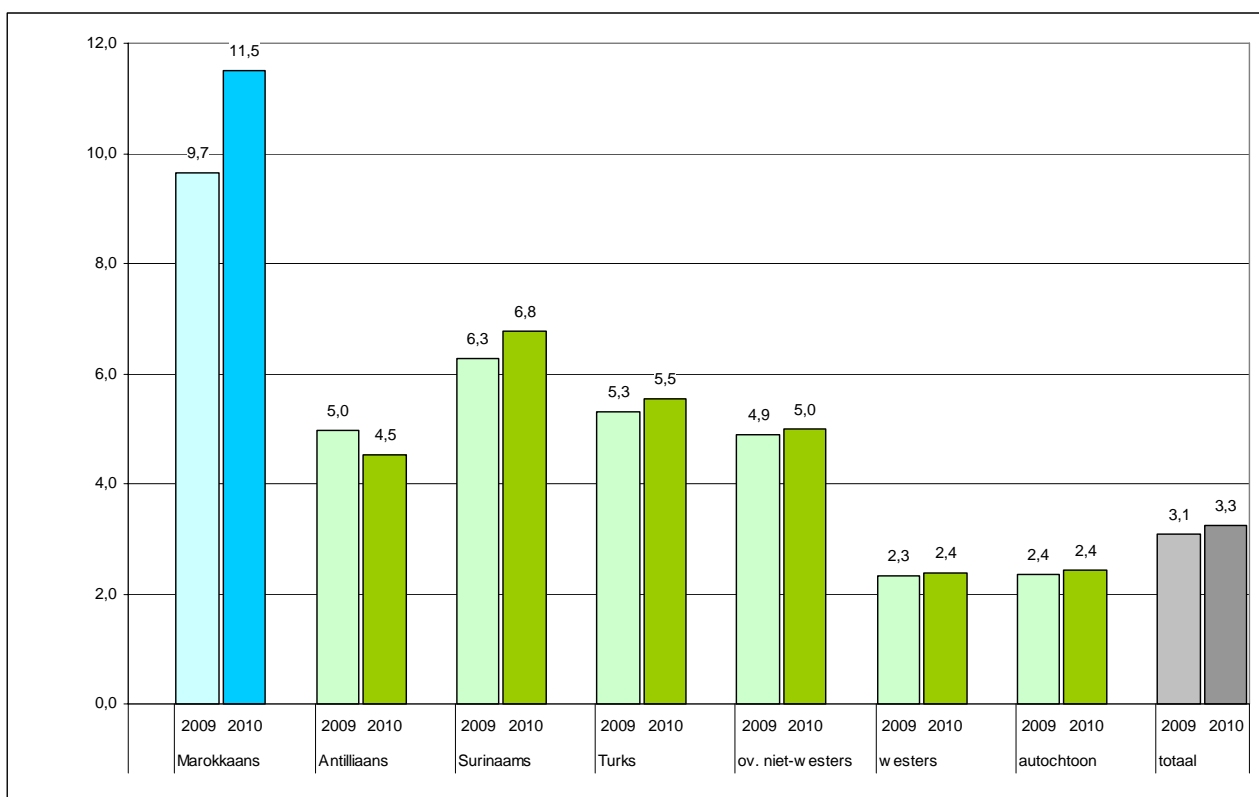
	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 12 jaar en ouder	3.752	3.783		102.734	103.009	
verdacht (N)	211	198	-13	1.714	1.606	-108
verdacht (%)	5,6	5,2	-0,4	1,7	1,6	-0,1
oververtegenwoordiging (%)	237	236	-1	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In figuur 5.1b is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1a zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen. Er wonen in Leiden 22.171 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2010 worden er daarvan 721 verdacht, dat is 3,3 procent. Het aandeel verdachte jongeren is groter dan in 2009. Toen werd 3,1 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 1.104 Marokkaans-Nederlandse jongeren worden er 127 (11,5 procent) verdacht. Dat is meer dan het percentage in 2009 (9,7 procent).

Figuur 5.1b: Verdachten (12-24 jaar), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar.

De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar bedraagt 254 procent. Dat is 42 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 212 procent in 2009. Onder de jonge Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 19 personen, onder de totale groep om een toename van 44 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 12 t/m 24 jaar	1.119	1.104		21.875	22.171	
verdacht (N)	108	127	19	677	721	44
verdacht (%)	9,7	11,5	1,8	3,1	3,3	0,2
oververtegenwoordiging (%)	212	254	42	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In tabel b5.4 in de bijlage wordt ook het aantal en het percentage verdachten en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

5.3.1 Marokkaans-Nederlandse verdachten naar achtergrondkenmerken

In figuur 5.2 wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar subgroepen.

Verdachten naar geslacht

Mannen worden vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt ook voor de Marokkaanse Nederlanders. Van alle Marokkaans-Nederlandse vrouwen van 12 jaar en ouder in Leiden wordt in 2010 1,3 procent verdacht. Van de Marokkaans-Nederlandse mannen wordt 8,9 procent verdacht van een misdrijf. We zien dat het verdachtenpercentage onder Marokkaans-Nederlandse mannen bovengemiddeld is, het percentage verdachten ligt meer dan 3 keer zo hoog als onder de totale bevolking van Leiden (2,6 procent). Ook Marokkaans-Nederlandse vrouwen worden vaker verdacht dan de totale vrouwelijke bevolking van Leiden (0,6 procent).

Verdachten naar leeftijd en generatie

Van de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen (12 t/m 17-jarigen) wordt 10,7 procent verdacht, van de jongvolwassenen (18 t/m 24-jarigen) 12,3 procent. Onder de groep 25 t/m 44-jarige Marokkaanse Nederlanders is het percentage verdachten 3,6 procent, dat is aanzienlijk lager dan het percentage onder de jongere leeftijdsgroepen (zie figuur 5.2).

Onder Marokkaanse Nederlanders lijkt het verschil tussen de eerste en tweede generatie in het percentage verdachten op het eerste gezicht groot. Van de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is 2,3 procent verdacht, van de tweede generatie 11,3 procent. Een en ander hangt mogelijk samen met het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en, zoals eerder werd aangegeven, het aandeel verdachten onder jongeren is in het algemeen groter dan onder ouderen. Om te voorkomen dat verschillen in verdachtenpercentages tussen generaties onterecht worden toegeschreven aan een generatie-effect, terwijl er eigenlijk sprake is van een leeftijdseffect, is in figuur 5.2 de analyse tevens gemaakt voor Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar. We zien dat het verschil tussen de generaties na de correctie voor leeftijd nog steeds aanwezig is.

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau, hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.¹⁶ Deze samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Marokkaans-Nederlandse jongeren.

Van de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters wordt 44,7 procent verdacht, van de Marokkaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters is dit 10,6 procent. Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen dus veel vaker in aanraking met de politie dan Marokkaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten. Deze samenhang tussen voortijdig schoolverlaten en criminaliteit zien we ook onder de totale groep jongeren.

Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

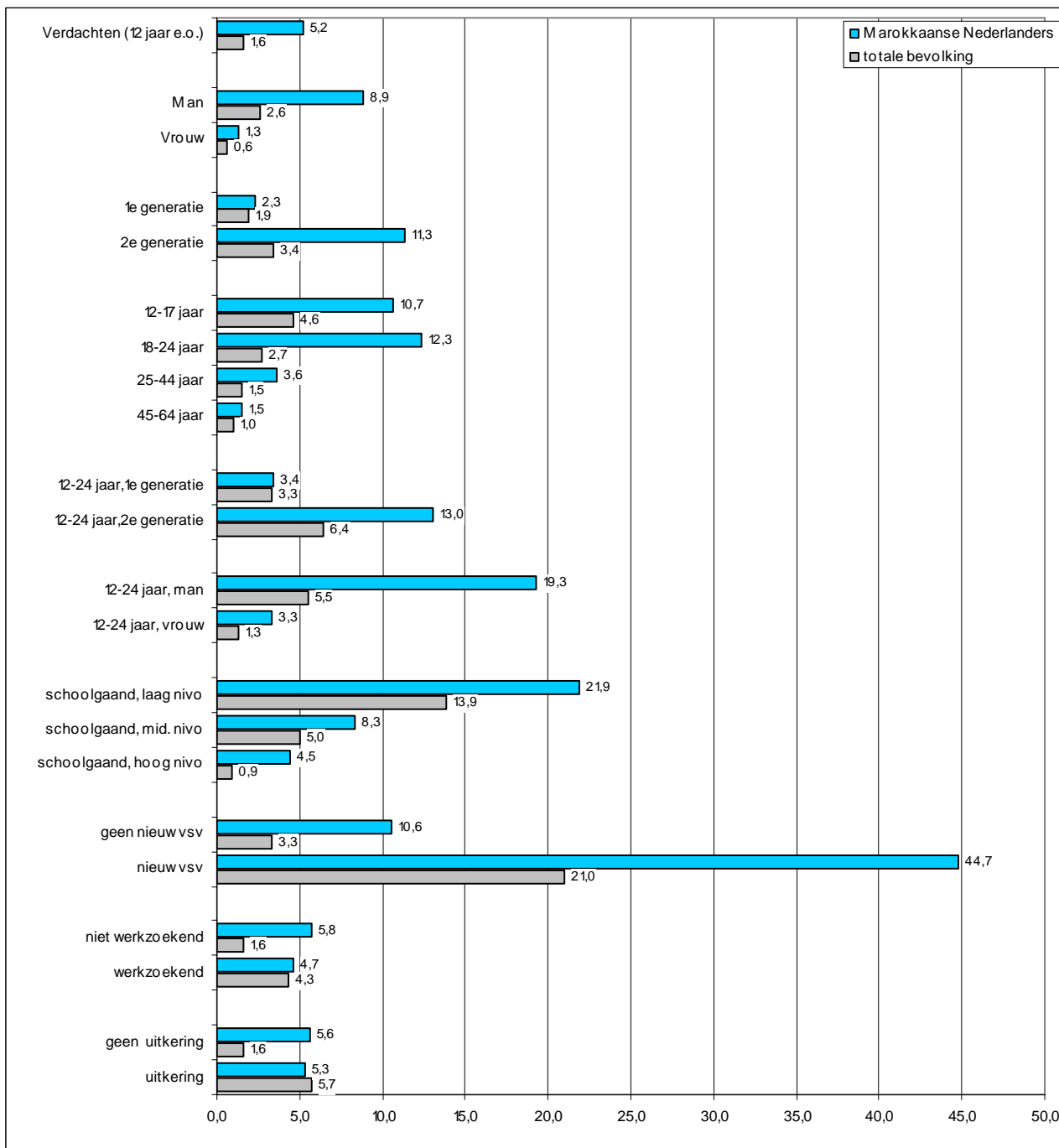
Onder de totale bevolking in Leiden zien we dat werkzoekenden vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden (4,3 procent tegenover 1,6 procent). Onder de Marokkaanse Nederlanders is het verschil tussen werkzoekenden en niet-

werkzoekenden veel kleiner. Het percentage verdachten onder Marokkaans-Nederlandse niet werkzoekenden ligt op 5,8 procent, onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is dit met 4,7 procent zelfs iets lager. Personen met een uitkering worden in Leiden vaker verdacht dan personen zonder uitkering (5,3 procent tegenover 1,6 procent). Marokkaanse Nederlanders met een uitkering worden ongeveer even vaak verdacht als Marokkaanse Nederlanders zonder uitkering (respectievelijk 5,7 procent en 5,6 procent).

---

¹⁶ De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

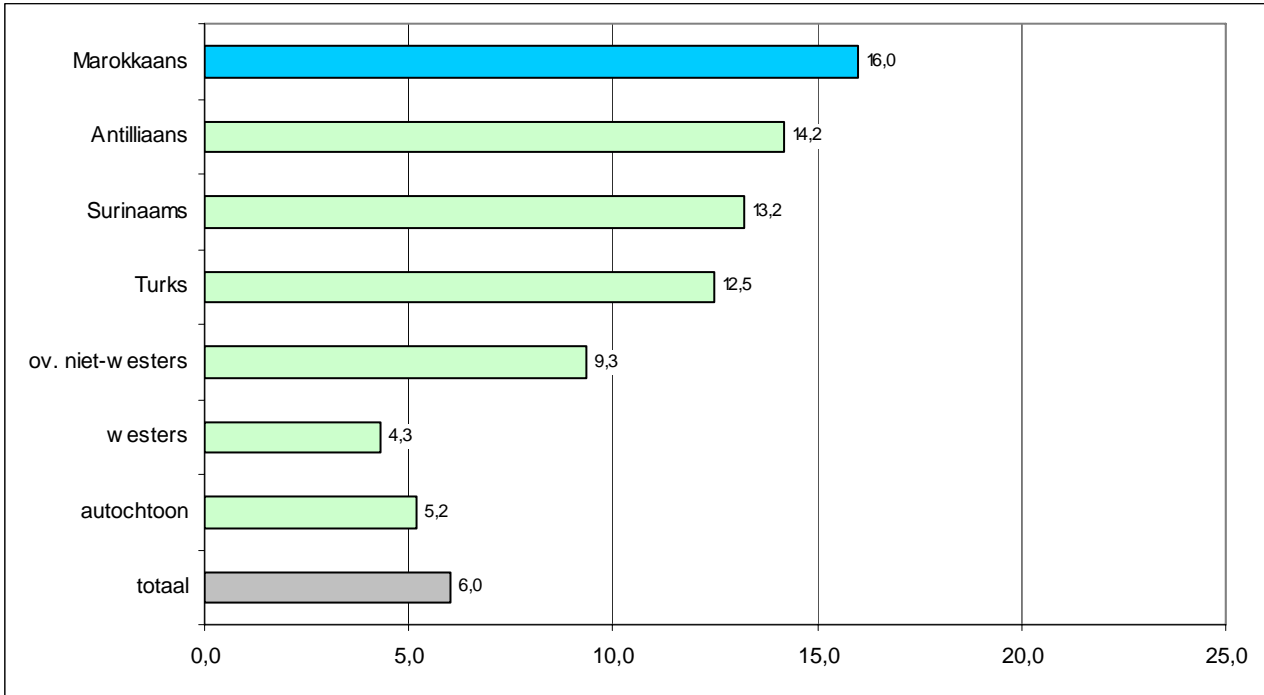

Figuur 5.2: Aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.4 Verdachten 2006-2010

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van Leiden in 2010 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2010 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Figuur 5.3: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2006-2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2010)

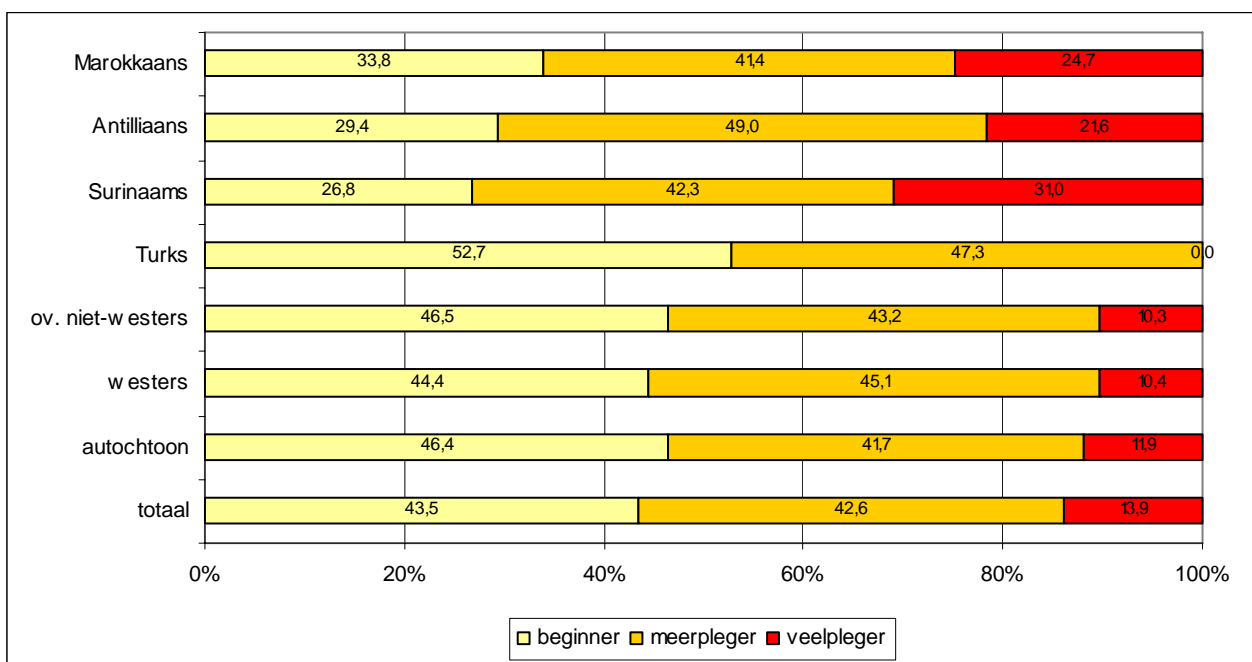
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In figuur 5.3 zien we dat van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Leiden woont in de periode 2006-2010 6,0 procent minimaal één keer in aanraking gekomen is met de politie op verdenking van een misdrijf. Van de Marokkaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Leiden wonen, is in de periode 2006-2010 16,0 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf (zie figuur 5.3).

Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt (zie tabel b5.2 in de bijlage). Zo is bijvoorbeeld van de 12 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse mannen in de periode 2006-2010 41,3 procent één keer of meer in aanraking gekomen met de politie. Gemiddeld is in Leiden 16,1 procent van de 12 t/m 24-jarige mannen in dezelfde periode in aanraking geweest met de politie.

5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.¹⁷ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

Figuur 5.4: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

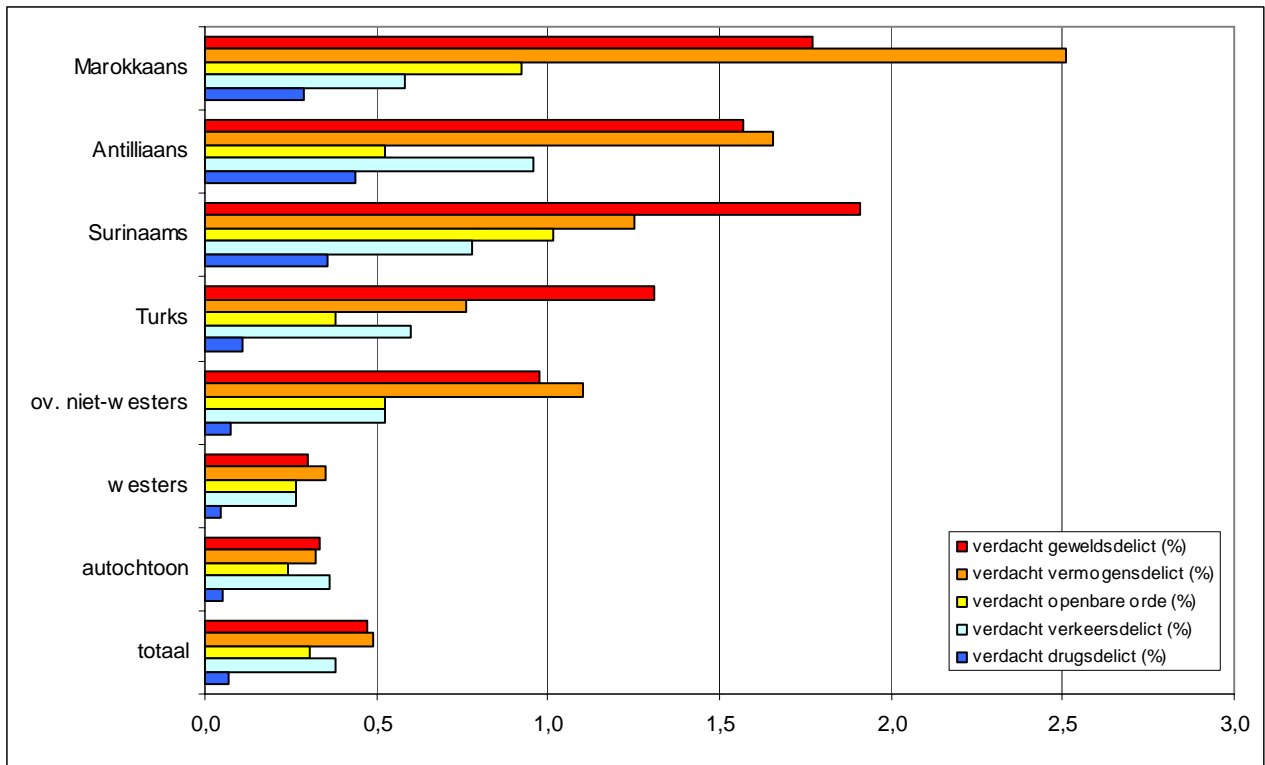
Wanneer we in figuur 5.4 de pleegcarrière van alle verdachten uit Leiden bekijken zien we dat 43,5 procent beginner is, 42,6 procent is meerpleger en 13,9 procent is veelpleger. Bij de Marokkaans-Nederlandse verdachten valt op dat een relatief kleiner deel (33,8 procent) beginner is. Bijna een kwart van de Marokkaans-Nederlandse verdachten is veelpleger (24,7 procent). Het aandeel

¹⁷ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

meerpleger is ongeveer gelijk aan dat van de totale populatie verdachten in Leiden.

5.6 Aard van de criminaliteit

Tot op heden is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstgroep. In figuur 5.5 is deze analyse grafisch weergegeven. Ten opzichte van de totale bevolking zijn Marokkaanse Nederlanders oververtegenwoordigd op nagenoeg elke onderscheiden delicttype. Onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking komen met name vermogens- en geweldsdelicten opvallend veel voor.

Figuur 5.5: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	5.130		1.292		1.928		2.210		6.847		14.742		84.996		117.145	
Aandeel in de bevolking (%)		4,4		1,1		1,6		1,9		5,8		12,6		72,6		100,0
Geslacht																
Man	2.638	51,4	626	48,5	898	46,6	1.162	52,6	3.475	50,8	7.080	48,0	41.205	48,5	57.084	48,7
Vrouw	2.492	48,6	666	51,5	1.030	53,4	1.048	47,4	3.372	49,2	7.662	52,0	43.791	51,5	60.061	51,3
Generatie																
1e generatie	2.579	50,3	739	57,2	1.031	53,5	1.182	53,5	4.627	67,6	7.740	52,5	-	-	17.898	55,7
2e generatie	2.551	49,7	553	42,8	897	46,5	1.028	46,5	2.220	32,4	7.002	47,5	-	-	14.251	44,3
Leeftijd																
0-11 jaar	1.347	26,3	145	11,2	253	13,1	377	17,1	1.317	19,2	1.478	10,0	9.219	10,8	14.136	12,1
12-17 jaar	552	10,8	99	7,7	147	7,6	227	10,3	459	6,7	587	4,0	4.629	5,4	6.700	5,7
18-24 jaar	552	10,8	300	23,2	311	16,1	296	13,4	1.002	14,6	1.856	12,6	11.154	13,1	15.471	13,2
25-44 jaar	1.623	31,6	505	39,1	562	29,1	837	37,9	2.946	43,0	6.139	41,6	24.309	28,6	36.921	31,5
45-64 jaar	797	15,5	204	15,8	519	26,9	379	17,1	1.002	14,6	3.456	23,4	23.175	27,3	29.532	25,2
65 jaar e.o.	259	5,0	39	3,0	136	7,1	94	4,3	121	1,8	1.226	8,3	12.510	14,7	14.385	12,3
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	21	1,6	6	4,1	5	2,0	9	2,4	136	10,3	260	17,6	-	-	437	8,9
0-11 jaar, 2e generatie	1.326	98,4	139	95,9	248	98,0	368	97,6	1.181	89,7	1.218	82,4	-	-	4.480	91,1
12-17 jaar, 1e generatie	55	10,0	29	29,3	10	6,8	15	6,6	160	34,9	169	28,8	-	-	438	21,1
12-17 jaar, 2e generatie	497	90,0	70	70,7	137	93,2	212	93,4	299	65,1	418	71,2	-	-	1.633	78,9
18-24 jaar, 1e generatie	119	21,6	141	47,0	73	23,5	59	19,9	606	60,5	908	48,9	-	-	1.906	44,2
18-24 jaar, 2e generatie	433	78,4	159	53,0	238	76,5	237	80,1	396	39,5	948	51,1	-	-	2.411	55,8
25-44 jaar, 1e generatie	1.328	81,8	335	66,3	335	59,6	626	74,8	2.640	89,6	3.983	64,9	-	-	9.247	73,3
25-44 jaar, 2e generatie	295	18,2	170	33,7	227	40,4	211	25,2	306	10,4	2.156	35,1	-	-	3.365	26,7
45-64 jaar, 1e generatie	797	100,0	190	93,1	478	92,1	379	100,0	971	96,9	1.689	48,9	-	-	4.504	70,9
45-64 jaar, 2e generatie	0	0,0	14	6,9	41	7,9	0	0,0	31	3,1	1.767	51,1	-	-	1.853	29,1
65 jaar e.o., 1e generatie	259	100,0	38	97,4	130	95,6	94	100,0	114	94,2	731	59,6	-	-	1.366	72,9
65 jaar e.o., 2e generatie	0	0,0	1	2,6	6	4,4	0	0,0	7	5,8	495	40,4	-	-	509	27,1
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	1.085	31,9	807	74,0	904	56,9	555	33,3	2.946	56,3	7.255	56,3	33.687	46,3	47.239	47,9
Gehuwd	1.982	58,2	195	17,9	377	23,7	931	55,9	1.836	35,1	4.300	33,4	28.632	39,4	38.253	38,8
Gescheiden	280	8,2	75	6,9	257	16,2	141	8,5	383	7,3	967	7,5	5.988	8,2	8.091	8,2
Weduwstaaf	58	1,7	13	1,2	52	3,3	39	2,3	67	1,3	363	2,8	4.448	6,1	5.040	5,1

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers bevolking, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bevolkingsomvang (N)																
Aandeel in de bevolking (%)	4,4	4,4	1,1	1,1	1,6	1,6	1,9	1,9	5,8	5,8	12,4	12,6	72,8	72,6	100,0	100,0
Geslacht																
Man	51,5	51,4	48,8	48,5	46,1	46,6	51,8	52,6	51,2	50,8	48,4	48,0	48,4	48,5	48,7	48,7
Vrouw	48,5	48,6	51,2	51,5	53,9	53,4	48,2	47,4	48,8	49,2	51,6	52,0	51,6	51,5	51,3	51,3
Generatie																
1e generatie	51,0	50,3	58,9	57,2	54,7	53,5	53,7	53,5	69,8	67,6	52,3	52,5	0,0	-	56,3	55,7
2e generatie	49,0	49,7	41,1	42,8	45,3	46,5	46,3	46,5	30,2	32,4	47,7	47,5	0,0	-	43,7	44,3
Leeftijd																
0-11 jaar	26,4	26,3	11,3	11,2	13,2	13,1	18,2	17,1	18,2	19,2	9,8	10,0	10,9	10,8	12,1	12,1
12-17 jaar	10,9	10,8	7,6	7,7	8,3	7,6	10,5	10,3	6,6	6,7	3,7	4,0	5,6	5,4	5,8	5,7
18-24 jaar	11,1	10,8	23,5	23,2	16,1	16,1	13,0	13,4	14,8	14,6	12,2	12,6	12,7	13,1	12,9	13,2
25-44 jaar	32,4	31,6	39,8	39,1	29,8	29,1	38,5	37,9	44,5	43,0	43,2	41,6	29,2	28,6	32,3	31,5
45-64 jaar	14,4	15,5	15,3	15,8	26,0	26,9	16,0	17,1	14,2	14,6	22,8	23,4	27,0	27,3	24,8	25,2
65 jaar e.o.	4,8	5,0	2,5	3,0	6,7	7,1	3,9	4,3	1,6	1,8	8,2	8,3	14,5	14,7	12,1	12,3
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	2,1	1,6	7,5	4,1	2,4	2,0	2,9	2,4	11,0	10,3	16,7	17,6	-	-	8,9	8,9
0-11 jaar, 2e generatie	97,9	98,4	92,5	95,9	97,6	98,0	97,1	97,6	89,0	89,7	83,3	82,4	-	-	91,1	91,1
12-17 jaar, 1e generatie	10,5	10,0	26,5	29,3	8,9	6,8	7,2	6,6	39,7	34,9	28,9	28,8	-	-	22,1	21,1
12-17 jaar, 2e generatie	89,5	90,0	73,5	70,7	91,1	93,2	92,8	93,4	60,3	65,1	71,1	71,2	-	-	77,9	78,9
18-24 jaar, 1e generatie	25,6	21,6	51,0	47,0	29,7	23,5	21,2	19,9	65,0	60,5	46,4	48,9	-	-	45,4	44,2
18-24 jaar, 2e generatie	74,4	78,4	49,0	53,0	70,3	76,5	78,8	80,1	35,0	39,5	53,6	51,1	-	-	54,6	55,8
25-44 jaar, 1e generatie	83,9	81,8	68,6	66,3	62,7	59,6	77,3	74,8	90,4	89,6	64,2	64,9	-	-	73,9	73,3
25-44 jaar, 2e generatie	16,1	18,2	31,4	33,7	37,3	40,4	22,7	25,2	9,6	10,4	35,8	35,1	-	-	26,1	26,7
45-64 jaar, 1e generatie	100,0	100,0	93,4	93,1	91,5	92,1	100,0	100,0	96,8	96,9	49,0	48,9	-	-	70,7	70,9
45-64 jaar, 2e generatie	0,0	0,0	6,6	6,9	8,5	7,9	0,0	0,0	3,2	3,1	51,0	51,1	-	-	29,3	29,1
65 jaar e.o., 1e generatie	100,0	100,0	97,0	97,4	95,3	95,6	100,0	100,0	95,5	94,2	60,9	59,6	-	-	73,4	72,9
65 jaar e.o., 2e generatie	0,0	0,0	3,0	2,6	4,7	4,4	0,0	0,0	4,5	5,8	39,1	40,4	-	-	26,6	27,1
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	32,2	31,9	74,7	74,0	57,1	56,9	33,5	33,3	57,5	56,3	56,7	56,3	45,9	46,3	47,7	47,9
Gehuwd	58,1	58,2	17,7	17,9	23,3	23,7	56,2	55,9	34,8	35,1	33,1	33,4	39,6	39,4	38,9	38,8
Gescheiden	8,1	8,2	6,3	6,9	16,1	16,2	8,0	8,5	6,5	7,3	7,2	7,5	8,3	8,2	8,1	8,2
Weduwstaat	1,6	1,7	1,2	1,2	3,5	3,3	2,2	2,3	1,2	1,3	2,9	2,8	6,3	6,1	5,2	5,1

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	427	57,2	78	30,8	118	42,6	192	57,1	380	45,0	495	39,8	3.938	37,9	5.628	39,9
mbo	221	29,6	47	18,6	67	24,2	81	24,1	144	17,0	101	8,1	1.233	11,9	1.894	13,4
ho	99	13,3	128	50,6	92	33,2	63	18,8	321	38,0	648	52,1	5.215	50,2	6.566	46,6
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	24	5,6	7	9,0	4	3,4	12	6,3	24	6,3	4	0,8	108	2,7	183	3,3
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	194	45,4	29	37,2	35	29,7	77	40,1	134	35,3	185	37,4	1.498	38,0	2.152	38,2
vmbo bb, leerjaar 3-4	28	6,6	3	3,8	5	4,2	12	6,3	12	3,2	10	2,0	127	3,2	197	3,5
vmbo kb, leerjaar 3-4	37	8,7	3	3,8	9	7,6	12	6,3	16	4,2	10	2,0	161	4,1	248	4,4
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	46	10,8	7	9,0	19	16,1	26	13,5	35	9,2	30	6,1	290	7,4	453	8,0
havo, leerjaar 3-5	49	11,5	11	14,1	23	19,5	25	13,0	52	13,7	60	12,1	595	15,1	815	14,5
vwo, leerjaar 3-6	31	7,3	15	19,2	20	16,9	17	8,9	82	21,6	164	33,1	1.079	27,4	1.408	25,0
overig vo	18	4,2	3	3,8	3	2,5	11	5,7	25	6,6	32	6,5	80	2,0	172	3,1
Mbo																
mbo niveau 1	15	6,8	1	2,1	3	4,5	3	3,7	14	9,7	5	5,0	41	3,3	82	4,3
mbo niveau 2	79	35,7	13	27,7	23	34,3	19	23,5	33	22,9	24	23,8	333	27,0	524	27,7
mbo niveau 3	40	18,1	17	36,2	14	20,9	18	22,2	23	16,0	27	26,7	373	30,3	512	27,0
mbo niveau 4	87	39,4	16	34,0	27	40,3	41	50,6	74	51,4	45	44,6	486	39,4	776	41,0
Hoger onderwijs																
hbo	61	61,6	51	39,8	33	35,9	35	55,6	95	29,6	115	17,7	1.240	23,8	1.630	24,8
wo	38	38,4	77	60,2	59	64,1	28	44,4	226	70,4	533	82,3	3.975	76,2	4.936	75,2

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Schoolsoort																
vo	55,7	57,2	31,8	30,8	45,7	42,6	56,0	57,1	47,9	45,0	40,6	39,8	39,3	37,9	41,2	39,9
mbo	31,6	29,6	20,6	18,6	20,9	24,2	26,1	24,1	17,8	17,0	7,2	8,1	12,7	11,9	14,2	13,4
ho	12,7	13,3	47,6	50,6	33,5	33,2	17,9	18,8	34,3	38,0	52,1	52,1	48,0	50,2	44,6	46,6
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	8,2	5,6	6,8	9,0	3,9	3,4	6,3	6,3	5,6	6,3	1,3	0,8	3,0	2,7	3,6	3,3
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	42,0	45,4	33,8	37,2	34,6	29,7	44,5	40,1	32,8	35,3	36,4	37,4	37,1	38,0	37,2	38,2
vmbo bb, leerjaar 3-4	7,2	6,6	4,1	3,8	8,7	4,2	5,2	6,3	2,7	3,2	2,1	2,0	3,2	3,2	3,6	3,5
vmbo kb, leerjaar 3-4	8,4	8,7	5,4	3,8	5,5	7,6	3,7	6,3	5,4	4,2	2,9	2,0	4,4	4,1	4,6	4,4
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	11,5	10,8	4,1	9,0	9,4	16,1	9,9	13,5	9,7	9,2	6,5	6,1	8,3	7,4	8,5	8,0
havo, leerjaar 3-5	11,8	11,5	12,2	14,1	19,7	19,5	11,5	13,0	15,9	13,7	11,5	12,1	14,5	15,1	14,1	14,5
vwo, leerjaar 3-5	7,4	7,3	29,7	19,2	15,7	16,9	11,0	8,9	22,3	21,6	32,0	33,1	27,6	27,4	25,4	25,0
overig vo	3,6	4,2	4,1	3,8	2,4	2,5	7,9	5,7	5,6	6,6	7,3	6,5	2,1	2,0	3,1	3,1
Mbo																
mbo niveau 1	3,0	6,8	4,2	2,1	3,4	4,5	4,5	3,7	8,7	9,7	1,2	5,0	2,8	3,3	3,3	4,3
mbo niveau 2	39,7	35,7	25,0	27,7	27,6	34,3	30,3	23,5	26,8	22,9	32,9	23,8	31,9	27,0	32,2	27,7
mbo niveau 3	16,0	18,1	29,2	36,2	24,1	20,9	23,6	22,2	26,1	16,0	17,6	26,7	27,3	30,3	25,2	27,0
mbo niveau 4	41,4	39,4	41,7	34,0	44,8	40,3	41,6	50,6	38,4	51,4	48,2	44,6	38,0	39,4	39,3	41,0
Hoger onderwijs																
hbo	67,4	61,6	32,4	39,8	36,6	35,9	52,5	55,6	25,6	29,6	17,8	17,7	24,4	23,8	25,1	24,8
wo	32,6	38,4	67,6	60,2	63,4	64,1	47,5	44,4	74,4	70,4	82,2	82,3	75,6	76,2	74,9	75,2

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10	pop.		vsv 09/10
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	623	38	6,1	118	7	5,9	182	13	7,1	258	11	4,3	497	31	6,2	590	20	3,4	5051	185	3,7	7319	305	4,2
Geslacht																								
Man	308	25	8,1	56	2	3,6	90	7	7,8	137	9	6,6	258	19	7,4	294	13	4,4	2622	106	4,0	3765	181	4,8
Vrouw	315	13	4,1	62	5	8,1	92	6	6,5	121	2	1,7	239	12	5,0	296	7	2,4	2429	79	3,3	3554	124	3,5
Generatie																								
1e generatie	62	4	6,5	36	1	2,8	16	2	12,5	24	1	4,2	209	12	5,7	161	5	3,1	-	-	-	508	25	4,9
2e generatie	561	34	6,1	82	6	7,3	166	11	6,6	234	10	4,3	288	19	6,6	429	15	3,5	-	-	-	1760	95	5,4
Leeftijd																								
12-16 jaar	365	5	1,4	60	1	1,7	97	2	2,1	161	2	1,2	289	4	1,4	389	4	1,0	3270	31	0,9	4631	49	1,1
17-19 jaar	190	27	14,2	36	5	13,9	70	9	12,9	63	7	11,1	155	21	13,5	168	10	6,0	1407	135	9,6	2089	214	10,2
20-22 jaar	68	6	8,8	22	1	4,5	15	2	13,3	34	2	5,9	53	6	11,3	33	6	18,2	374	19	5,1	599	42	7,0
Schoolsoort																								
vo	402	5	1,2	71	2	2,8	114	1	0,9	179	3	1,7	356	8	2,2	491	6	1,2	3827	48	1,3	5440	73	1,3
mbo	216	28	13,0	47	5	10,6	66	10	15,2	78	7	9,0	141	23	16,3	98	13	13,3	1209	122	10,1	1855	208	11,2

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv	
	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10
Leerlingen vo/mbo	4,4	6,1	6,1	5,9	6,7	7,1	7,1	4,3	5,7	6,2	2,3	3,4	4,3	3,7	4,5	4,2
Geslacht																
Man	6,1	8,1	4,0	3,6	6,7	7,8	8,7	6,6	7,2	7,4	3,7	4,4	4,9	4,0	5,2	4,8
Vrouw	2,8	4,1	7,7	8,1	6,7	6,5	5,5	1,7	4,0	5,0	0,8	2,4	3,8	3,3	3,7	3,5
Generatie																
1e generatie	10,0	6,5	11,8	2,8	16,7	12,5	3,8	4,2	8,4	5,7	2,5	3,1	-	-	7,3	4,9
2e generatie	3,5	6,1	3,7	7,3	5,1	6,6	7,5	4,3	3,4	6,6	2,3	3,5	-	-	3,9	5,4
Leeftijd																
12-16 jaar	0,3	1,4	0,0	1,7	3,8	2,1	0,6	1,2	1,7	1,4	1,3	1,0	1,1	0,9	1,1	1,1
17-19 jaar	10,2	14,2	15,4	13,9	8,2	12,9	15,9	11,1	11,9	13,5	2,8	6,0	10,4	9,6	10,2	10,2
20-22 jaar	7,6	8,8	5,6	4,5	21,4	13,3	16,7	5,9	10,4	11,3	13,8	18,2	9,5	5,1	10,1	7,0
Schoolsoort																
vo	0,3	1,2	1,4	2,8	3,3	0,9	1,7	1,7	2,3	2,2	0,6	1,2	1,1	1,3	1,2	1,3
mbo	11,1	13,0	13,0	10,6	13,8	15,2	18,4	9,0	12,5	16,3	8,5	13,3	12,9	10,1	12,8	11,2

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Marokkaans			
	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	ovvt %
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	8.738	528	6,0	15
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	5.036	307	6,1	12
Utrecht	16.565	722	4,4	3.241	214	6,6	51
Den Haag	32.867	1.415	4,3	3.303	178	5,4	25
Gouda	5.925	216	3,6	791	58	7,3	101
Eindhoven	14.155	637	4,5	668	50	7,5	66
Tilburg	14.704	605	4,1	639	38	5,9	45
Leiden	7.319	305	4,2	623	38	6,1	46
's-Hertogenbosch	10.122	392	3,9	542	38	7,0	81
Amersfoort	11.630	403	3,5	479	25	5,2	51
Roosendaal	6.242	200	3,2	462	29	6,3	96
Helmond	6.729	292	4,3	375	20	5,3	23
Nijmegen	10.396	416	4,0	455	24	5,3	32
Zeist	4.447	155	3,5	391	24	6,1	76
Veenendaal	5.514	164	3,0	405	14	3,5	16
Ede	9.611	295	3,1	341	20	5,9	91
Lelystad	5.915	308	5,2	255	15	5,9	13
Schiedam	5.866	249	4,2	247	15	6,1	43
Culemborg	2.527	79	3,1	255	16	6,3	101
Gorinchem	2.794	104	3,7	222	20	9,0	142
Oosterhout	4.461	130	2,9	182	9	4,9	70
Maassluis	2.505	86	3,4	210	9	4,3	25
Totaal 22 MG	269.263	11.935	4,4	27.860	1.689	6,1	37

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Marokkaans				
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	overschil
Amsterdam	4,7	5,3	5,0	6,0	6	15	9
Rotterdam	5,8	5,4	6,4	6,1	11	12	1
Utrecht	4,9	4,4	6,8	6,6	40	51	11
Den Haag	4,8	4,3	5,4	5,4	12	25	13
Gouda	3,5	3,6	6,0	7,3	73	101	28
Eindhoven	4,0	4,5	6,8	7,5	70	66	-4
Tilburg	5,1	4,1	5,8	5,9	15	45	30
Leiden	4,5	4,2	4,4	6,1	-2	46	48
's-Hertogenbosch	4,5	3,9	9,2	7,0	105	81	-24
Amersfoort	3,4	3,5	6,7	5,2	99	51	-48
Roosendaal	3,9	3,2	6,1	6,3	56	96	40
Helmond	4,2	4,3	4,4	5,3	5	23	18
Nijmegen	4,1	4,0	7,6	5,3	84	32	-52
Zeist	3,9	3,5	8,7	6,1	123	76	-47
Veenendaal	3,5	3,0	4,2	3,5	20	16	-4
Ede	3,4	3,1	7,5	5,9	118	91	-27
Lelystad	5,1	5,2	5,3	5,9	4	13	9
Schiedam	4,5	4,2	6,9	6,1	54	43	-11
Culemborg	3,4	3,1	5,6	6,3	64	101	37
Gorinchem	4,0	3,7	3,7	9,0	-8	142	150
Oosterhout	3,9	2,9	6,9	4,9	75	70	-5
Maassluis	3,3	3,4	2,4	4,3	-28	25	53
Totaal 22 MG	4,6	4,4	5,8	6,1	27	37	10

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	3242	536	16,5	1064	53	5,0	1479	106	7,2	1615	208	12,9	5188	774	14,9	11745	486	4,1	61042	1855	3,0	85375	4018	4,7
Geslacht																								
Man	1650	276	16,7	521	34	6,5	676	50	7,4	842	96	11,4	2647	403	15,2	5675	229	4,0	30062	1009	3,4	42073	2097	5,0
Vrouw	1592	260	16,3	543	19	3,5	803	56	7,0	773	112	14,5	2541	371	14,6	6070	257	4,2	30980	846	2,7	43302	1921	4,4
Generatie																								
1e generatie	2273	487	21,4	683	42	6,1	893	85	9,5	1072	180	16,8	4311	757	17,6	6658	303	4,6	-	-	-	15890	1854	11,7
2e generatie	969	49	5,1	381	11	2,9	586	21	3,6	543	28	5,2	877	17	1,9	5087	183	3,6	-	-	-	8443	309	3,7
Leeftijd																								
15-24 jaar	822	42	5,1	355	9	2,5	398	12	3,0	399	15	3,8	1240	58	4,7	2150	36	1,7	13558	152	1,1	18922	324	1,7
25-34 jaar	793	120	15,1	314	10	3,2	286	13	4,5	415	58	14,0	1833	260	14,2	3518	110	3,1	12463	317	2,5	19622	888	4,5
35-44 jaar	830	167	20,1	191	19	9,9	276	29	10,5	422	77	18,2	1113	248	22,3	2621	134	5,1	11846	415	3,5	17299	1089	6,3
45-54 jaar	565	162	28,7	116	9	7,8	355	38	10,7	248	45	18,1	678	143	21,1	1983	127	6,4	12027	484	4,0	15972	1008	6,3
55-64 jaar	232	45	19,4	88	6	6,8	164	14	8,5	131	13	9,9	324	65	20,1	1473	79	5,4	11148	487	4,4	13560	709	5,2
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	148	17	11,5	158	4	2,5	80	1	1,3	67	6	9,0	700	51	7,3	986	19	1,9	-	-	-	2139	98	4,6
15-24 jaar,2e generatie	674	25	3,7	197	5	2,5	318	11	3,5	332	9	2,7	540	7	1,3	1164	17	1,5	-	-	-	3225	74	2,3
25-34 jaar,1e generatie	533	97	18,2	204	7	3,4	125	8	6,4	228	40	17,5	1580	250	15,8	2432	67	2,8	-	-	-	5102	469	9,2
25-34 jaar,2e generatie	260	23	8,8	110	3	2,7	161	5	3,1	187	18	9,6	253	10	4,0	1086	43	4,0	-	-	-	2057	102	5,0
35-44 jaar,1e generatie	795	166	20,9	131	17	13,0	210	24	11,4	398	76	19,1	1060	248	23,4	1551	93	6,0	-	-	-	4145	624	15,1
35-44 jaar,2e generatie	35	1	2,9	60	2	3,3	66	5	7,6	24	1	4,2	53	0	0,0	1070	41	3,8	-	-	-	1308	50	3,8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	15,6	16,5	4,9	5,0	7,5	7,2	11,2	12,9	12,8	14,9	3,3	4,1	2,5	3,0	4,0	4,7
Geslacht																
Man	14,7	16,7	6,3	6,5	6,8	7,4	9,5	11,4	13,5	15,2	3,1	4,0	2,7	3,4	4,1	5,0
Vrouw	16,5	16,3	3,7	3,5	8,0	7,0	12,8	14,5	12,1	14,6	3,5	4,2	2,4	2,7	4,0	4,4
Generatie																
1e generatie	20,4	21,4	6,5	6,1	10,2	9,5	15,0	16,8	14,9	17,6	3,8	4,6	-	-	10,5	11,7
2e generatie	3,8	5,1	1,9	2,9	2,9	3,6	3,0	5,2	1,0	1,9	2,7	3,6	-	-	2,6	3,7
Leeftijd																
15-24 jaar	3,7	5,1	0,8	2,5	2,0	3,0	1,5	3,8	3,0	4,7	0,8	1,7	0,7	1,1	1,0	1,7
25-34 jaar	11,1	15,1	3,2	3,2	5,4	4,5	10,6	14,0	11,1	14,2	2,1	3,1	1,7	2,5	3,3	4,5
35-44 jaar	21,6	20,1	10,2	9,9	9,8	10,5	14,4	18,2	19,6	22,3	4,2	5,1	2,9	3,5	5,5	6,3
45-54 jaar	30,7	28,7	14,5	7,8	12,5	10,7	22,2	18,1	20,7	21,1	5,5	6,4	3,6	4,0	6,0	6,3
55-64 jaar	19,5	19,4	5,7	6,8	9,9	8,5	11,7	9,9	19,7	20,1	5,2	5,4	4,2	4,4	5,1	5,2
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	8,6	11,5	0,6	2,5	2,9	1,3	7,0	9,0	4,9	7,3	0,8	1,9	-	-	3,1	4,6
15-24 jaar, 2e generatie	2,4	3,7	1,1	2,5	1,7	3,5	0,3	2,7	0,0	1,3	0,9	1,5	-	-	1,1	2,3
25-34 jaar, 1e generatie	12,5	18,2	4,3	3,4	7,5	6,4	12,2	17,5	12,4	15,8	2,0	2,8	-	-	7,1	9,2
25-34 jaar, 2e generatie	7,9	8,8	0,9	2,7	3,4	3,1	8,5	9,6	2,4	4,0	2,2	4,0	-	-	3,5	5,0
35-44 jaar, 1e generatie	22,2	20,9	11,3	13,0	10,9	11,4	15,0	19,1	20,3	23,4	5,4	6,0	-	-	14,0	15,1
35-44 jaar, 2e generatie	0,0	2,9	7,5	3,3	6,3	7,6	0,0	4,2	2,3	0,0	2,7	3,8	-	-	2,9	3,8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen met een WWB, WIJ of IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	3242	416	12,8	1064	50	4,7	1479	112	7,6	1615	91	5,6	5188	606	11,7	11745	253	2,2	61042	1360	2,2	85375	2888	3,4
Geslacht																								
Man	1650	191	11,6	521	29	5,6	676	45	6,7	842	32	3,8	2647	316	11,9	5675	108	1,9	30062	571	1,9	42073	1292	3,1
Vrouw	1592	225	14,1	543	21	3,9	803	67	8,3	773	59	7,6	2541	290	11,4	6070	145	2,4	30980	789	2,5	43302	1596	3,7
Generatie																								
1e generatie	2273	386	17,0	683	45	6,6	893	93	10,4	1072	74	6,9	4311	596	13,8	6658	151	2,3	-	-	-	15890	1345	8,5
2e generatie	969	30	3,1	381	5	1,3	586	19	3,2	543	17	3,1	877	10	1,1	5087	102	2,0	-	-	-	8443	183	2,2
Leeftijd																								
15-24 jaar	822	21	2,6	355	7	2,0	398	11	2,8	399	4	1,0	1240	31	2,5	2150	10	0,5	13558	49	0,4	18922	133	0,7
25-34 jaar	793	76	9,6	314	8	2,5	286	14	4,9	415	23	5,5	1833	166	9,1	3518	39	1,1	12463	156	1,3	19622	482	2,5
35-44 jaar	830	141	17,0	191	20	10,5	276	26	9,4	422	34	8,1	1113	187	16,8	2621	54	2,1	11846	297	2,5	17299	759	4,4
45-54 jaar	565	128	22,7	116	8	6,9	355	33	9,3	248	22	8,9	678	138	20,4	1983	84	4,2	12027	399	3,3	15972	812	5,1
55-64 jaar	232	50	21,6	88	7	8,0	164	28	17,1	131	8	6,1	324	84	25,9	1473	66	4,5	11148	459	4,1	13560	702	5,2
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	148	9	6,1	158	4	2,5	80	4	5,0	67	0	0,0	700	29	4,1	986	6	0,6	-	-	-	2139	52	2,4
15-24 jaar,2e generatie	674	12	1,8	197	3	1,5	318	7	2,2	332	4	1,2	540	2	0,4	1164	4	0,3	-	-	-	3225	32	1,0
25-34 jaar,1e generatie	533	60	11,3	204	7	3,4	125	9	7,2	228	10	4,4	1580	161	10,2	2432	23	0,9	-	-	-	5102	270	5,3
25-34 jaar,2e generatie	260	16	6,2	110	1	0,9	161	5	3,1	187	13	7,0	253	5	2,0	1086	16	1,5	-	-	-	2057	56	2,7
35-44 jaar,1e generatie	795	139	17,5	131	19	14,5	210	19	9,0	398	34	8,5	1060	185	17,5	1551	38	2,5	-	-	-	4145	434	10,5
35-44 jaar,2e generatie	35	2	5,7	60	1	1,7	66	7	10,6	24	0	0,0	53	2	3,8	1070	16	1,5	-	-	-	1308	28	2,1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans uitkering (%)		Antilliaans uitkering (%)		Surinaams uitkering (%)		Turks uitkering (%)		ov. niet-westers uitkering (%)		westers uitkering (%)		autochtoon uitkering (%)		totaal uitkering (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	12,1	12,8	4,9	4,7	7,5	7,6	5,8	5,6	11,7	11,7	2,1	2,2	2,3	2,2	3,4	3,4
Geslacht																
Man	10,7	11,6	4,9	5,6	6,2	6,7	3,9	3,8	12,0	11,9	1,7	1,9	1,8	1,9	3,0	3,1
Vrouw	13,5	14,1	4,8	3,9	8,7	8,3	7,8	7,6	11,3	11,4	2,4	2,4	2,7	2,5	3,8	3,7
Generatie																
1e generatie	16,0	17,0	6,8	6,6	10,6	10,4	7,7	6,9	13,7	13,8	2,1	2,3	-	-	8,4	8,5
2e generatie	2,3	3,1	1,1	1,3	2,5	3,2	1,7	3,1	0,6	1,1	2,0	2,0	-	-	1,9	2,2
Leeftijd																
15-24 jaar	1,3	2,6	0,3	2,0	0,5	2,8	1,0	1,0	2,9	2,5	0,6	0,5	0,4	0,4	0,6	0,7
25-34 jaar	8,5	9,6	2,9	2,5	7,9	4,9	5,3	5,5	8,2	9,1	1,0	1,1	1,2	1,3	2,3	2,5
35-44 jaar	16,6	17,0	13,0	10,5	9,5	9,4	8,1	8,1	17,1	16,8	2,0	2,1	2,7	2,5	4,6	4,4
45-54 jaar	24,0	22,7	7,3	6,9	9,6	9,3	10,5	8,9	21,6	20,4	4,2	4,2	3,3	3,3	5,1	5,1
55-64 jaar	20,8	21,6	11,4	8,0	17,2	17,1	5,8	6,1	26,6	25,9	4,3	4,5	4,3	4,1	5,3	5,2
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	3,4	6,1	0,0	2,5	1,0	5,0	2,8	0,0	4,6	4,1	0,6	0,6	-	-	2,3	2,4
15-24 jaar, 2e generatie	0,8	1,8	0,5	1,5	0,3	2,2	0,6	1,2	0,2	0,4	0,6	0,3	-	-	0,5	1,0
25-34 jaar, 1e generatie	9,7	11,3	3,9	3,4	11,3	7,2	6,3	4,4	9,3	10,2	0,9	0,9	-	-	5,1	5,3
25-34 jaar, 2e generatie	5,8	6,2	0,9	0,9	4,8	3,1	4,0	7,0	0,4	2,0	1,3	1,5	-	-	2,2	2,7
35-44 jaar, 1e generatie	16,9	17,5	16,9	14,5	10,0	9,0	8,5	8,5	17,6	17,5	2,3	2,5	-	-	10,6	10,5
35-44 jaar, 2e generatie	7,7	5,7	3,8	1,7	7,8	10,6	0,0	0,0	4,5	3,8	1,5	1,5	-	-	2,1	2,1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	108	20,1	21	39,6	36	34,0	75	36,1	178	23,0	200	41,2	689	37,1	1.307	32,5
7-12 maanden	77	14,4	10	18,9	10	9,4	32	15,4	103	13,3	79	16,3	253	13,6	564	14,0
1-2 jaar	89	16,6	6	11,3	16	15,1	28	13,5	169	21,8	72	14,8	220	11,9	600	14,9
2-5 jaar	123	22,9	7	13,2	21	19,8	42	20,2	170	22,0	72	14,8	338	18,2	773	19,2
meer dan 5 jaar	139	25,9	9	17,0	23	21,7	31	14,9	154	19,9	63	13,0	355	19,1	774	19,3
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	292	54,5	7	13,2	19	17,9	101	48,6	298	38,5	83	17,1	312	16,8	1.112	27,7
vmbo	125	23,3	18	34,0	31	29,2	48	23,1	148	19,1	97	20,0	524	28,2	991	24,7
havo/vwo/mbo	96	17,9	16	30,2	39	36,8	46	22,1	175	22,6	136	28,0	571	30,8	1.079	26,9
hbo/wo	23	4,3	12	22,6	17	16,0	13	6,3	153	19,8	170	35,0	448	24,2	836	20,8
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	288	53,9	13	25,0	27	25,5	109	52,4	308	39,8	97	20,0	274	14,8	1.116	27,8
Lager	163	30,5	19	36,5	35	33,0	64	30,8	205	26,5	133	27,4	682	36,9	1.301	32,5
Middelbaar	69	12,9	10	19,2	26	24,5	24	11,5	159	20,6	116	23,9	474	25,6	878	21,9
Hoger/wetenschappelijk	14	2,6	10	19,2	18	17,0	11	5,3	101	13,1	140	28,8	420	22,7	714	17,8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	22,9	20,1	45,3	39,6	28,4	34,0	33,7	36,1	27,2	23,0	38,2	41,2	29,2	37,1	29,4	32,5
7-12 maanden	11,5	14,4	11,3	18,9	11,9	9,4	16,0	15,4	14,7	13,3	16,0	16,3	10,4	13,6	12,4	14,0
1-2 jaar	14,5	16,6	5,7	11,3	11,9	15,1	12,7	13,5	12,9	21,8	13,1	14,8	14,5	11,9	13,7	14,9
2-5 jaar	27,8	22,9	20,8	13,2	22,0	19,8	23,8	20,2	25,7	22,0	16,0	14,8	22,9	18,2	23,4	19,2
meer dan 5 jaar	23,3	25,9	17,0	17,0	25,7	21,7	13,8	14,9	19,4	19,9	16,8	13,0	22,9	19,1	21,1	19,3
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	59,2	54,5	17,0	13,2	18,3	17,9	51,4	48,6	38,6	38,5	17,3	17,1	18,9	16,8	30,1	27,7
vmbo	22,1	23,3	30,2	34,0	34,9	29,2	20,4	23,1	18,6	19,1	18,8	20,0	28,7	28,2	24,5	24,7
havo/vwo/mbo	14,1	17,9	37,7	30,2	31,2	36,8	21,5	22,1	23,5	22,6	28,8	28,0	28,3	30,8	25,2	26,9
hbo/wo	4,6	4,3	15,1	22,6	15,6	16,0	6,6	6,3	19,2	19,8	35,1	35,0	24,1	24,2	20,2	20,8
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	57,3	53,9	22,6	25,0	24,8	25,5	56,4	52,4	37,3	39,8	20,7	20,0	18,0	14,8	30,1	27,8
Lager	26,3	30,5	41,5	36,5	48,6	33,0	26,0	30,8	30,4	26,5	25,9	27,4	37,3	36,9	32,9	32,5
Middelbaar	13,6	12,9	20,8	19,2	13,8	24,5	11,6	11,5	19,7	20,6	25,1	23,9	23,9	25,6	20,7	21,9
Hoger/wetenschappelijk	2,8	2,6	15,1	19,2	12,8	17,0	6,1	5,3	12,6	13,1	28,3	28,8	20,8	22,7	16,3	17,8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	42	10,6	15	30,6	17	16,2	11	12,5	80	13,7	32	13,0	113	8,6	310	11,1
7-12 maanden	43	10,8	6	12,2	9	8,6	6	6,8	46	7,9	15	6,1	95	7,2	220	7,9
1-2 jaar	43	10,8	9	18,4	12	11,4	16	18,2	103	17,7	35	14,2	152	11,5	370	13,3
2-5 jaar	140	35,3	6	12,2	13	12,4	29	33,0	169	29,0	70	28,5	258	19,5	685	24,6
meer dan 5 jaar	129	32,5	13	26,5	54	51,4	26	29,5	185	31,7	94	38,2	702	53,2	1.203	43,1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	8,5	10,6	19,2	30,6	14,5	16,2	8,5	12,5	11,2	13,7	5,8	13,0	8,6	8,6	9,3	11,1
7-12 maanden	9,5	10,8	5,8	12,2	6,4	8,6	17,0	6,8	13,0	7,9	14,2	6,1	7,8	7,2	9,9	7,9
1-2 jaar	21,3	10,8	11,5	18,4	7,3	11,4	17,0	18,2	20,6	17,7	20,0	14,2	11,1	11,5	15,3	13,3
2-5 jaar	30,6	35,3	25,0	12,2	22,7	12,4	33,0	33,0	24,4	29,0	20,8	28,5	18,6	19,5	22,4	24,6
meer dan 5 jaar	30,1	32,5	38,5	26,5	49,1	51,4	24,5	29,5	30,8	31,7	39,2	38,2	53,9	53,2	43,2	43,1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.5: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt		populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	45.489	6.648	14,6	100	98.963	2.478	2,5	12.268	503	4,1	64
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	24.773	3.946	15,9	100	82.198	2.416	2,9	6.930	313	4,5	54
Utrecht	225.209	9.326	4,1	16.701	1.726	10,3	150	51.354	654	1,3	4.482	152	3,4	166
Den Haag	339.986	17.962	5,3	17.391	1.826	10,5	99	60.553	1.632	2,7	4.801	225	4,7	74
Gouda	47.436	2.275	4,8	4.144	599	14,5	201	8.720	136	1,6	1.165	36	3,1	98
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	3.502	450	12,8	110	28.205	676	2,4	894	34	3,8	59
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.455	362	10,5	124	30.832	918	3,0	880	58	6,6	121
Leiden	85.375	4.018	4,7	3.242	536	16,5	251	18.922	324	1,7	822	42	5,1	198
's-Hertogenbosch	96.628	4.430	4,6	2.979	327	11,0	139	16.390	347	2,1	815	39	4,8	126
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	2.771	247	8,9	141	16.299	287	1,8	702	27	3,8	118
Roosendaal	51.374	2.047	4,0	2.302	222	9,6	142	8.883	159	1,8	660	16	2,4	35
Helmond	59.495	4.315	7,3	2.225	355	16,0	120	9.742	423	4,3	544	28	5,1	19
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	2.250	443	19,7	174	28.278	916	3,2	618	54	8,7	170
Zeist	38.677	1.230	3,2	2.159	156	7,2	127	7.143	80	1,1	647	12	1,9	66
Veenendaal	40.768	1.668	4,1	1.921	239	12,4	204	7.848	185	2,4	532	29	5,5	131
Ede	70.418	2.191	3,1	1.450	206	14,2	357	14.722	194	1,3	452	23	5,1	286
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.419	162	11,4	105	8.943	266	3,0	352	13	3,7	24
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.359	183	13,5	116	9.097	254	2,8	374	13	3,5	24
Culemborg	18.388	835	4,5	1.134	200	17,6	288	3.204	59	1,8	286	9	3,1	71
Gorinchem	23.020	910	4,0	1.080	88	8,1	106	3.933	91	2,3	329	14	4,3	84
Oosterhout	35.946	1.516	4,2	778	76	9,8	132	5.984	142	2,4	210	10	4,8	101
Maassluis	20.972	879	4,2	799	105	13,1	214	3.573	68	1,9	252	12	4,8	150
Totaal 22 MG	2.735.302	161.201	5,9	143.323	19.102	13,3	126	523.786	12.705	2,4	39.015	1.662	4,3	76

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.5a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	6,9	7,3	14,8	14,6	115	100	-15	2,4	2,5	3,8	4,1	61	64	3
Rotterdam	7,2	7,9	15,9	15,9	122	100	-22	1,7	2,9	2,6	4,5	54	54	0
Utrecht	3,3	4,1	9,3	10,3	179	150	-29	1,0	1,3	2,6	3,4	177	166	-11
Den Haag	4,6	5,3	10,0	10,5	119	99	-20	1,8	2,7	3,6	4,7	97	74	-23
Gouda	4,4	4,8	14,7	14,5	235	201	-34	1,1	1,6	2,5	3,1	119	98	-21
Eindhoven	4,1	6,1	10,1	12,8	146	110	-36	1,2	2,4	2,1	3,8	82	59	-23
Tilburg	3,6	4,7	9,0	10,5	147	124	-23	1,9	3,0	4,2	6,6	126	121	-5
Leiden	4,0	4,7	15,6	16,5	286	251	-35	1,0	1,7	3,7	5,1	263	198	-65
's-Hertogenbosch	3,6	4,6	9,6	11,0	167	139	-28	1,4	2,1	2,5	4,8	85	126	41
Amersfoort	3,4	3,7	10,4	8,9	208	141	-67	1,3	1,8	2,8	3,8	113	118	5
Roosendaal	2,9	4,0	7,1	9,6	145	142	-3	1,0	1,8	1,6	2,4	62	35	-27
Helmond	5,9	7,3	14,7	16,0	151	120	-31	2,9	4,3	5,6	5,1	95	19	-76
Nijmegen	6,1	7,2	16,6	19,7	170	174	4	1,8	3,2	6,0	8,7	241	170	-71
Zeist	2,6	3,2	7,8	7,2	201	127	-74	0,7	1,1	1,6	1,9	112	66	-46
Veenendaal	-	4,1	-	12,4	-	204	-	-	2,4	-	5,5	-	131	-
Ede	2,6	3,1	12,6	14,2	378	357	-21	0,9	1,3	2,9	5,1	209	286	77
Lelystad	4,3	5,6	8,6	11,4	100	105	5	1,9	3,0	0,8	3,7	-57	24	81
Schiedam	4,3	6,2	9,4	13,5	117	116	-1	1,5	2,8	3,9	3,5	159	24	-135
Culemborg	3,6	4,5	16,3	17,6	346	288	-58	0,6	1,8	0,7	3,1	27	71	44
Gorinchem	3,2	4,0	6,6	8,1	104	106	2	1,3	2,3	2,1	4,3	63	84	21
Oosterhout	2,9	4,2	7,0	9,8	142	132	-10	1,1	2,4	1,6	4,8	49	101	52
Maassluis	2,9	4,2	10,1	13,1	244	214	-30	0,8	1,9	1,5	4,8	95	150	55
Totaal 22 MG	5,1	5,9	12,8	13,3	152	126	-26	1,6	2,4	3,2	4,3	95	76	-19

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%	
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	45.489	5.730	12,6	95	98.963	786	0,8	12.268	131	1,1	34
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	24.773	5.012	20,2	141	82.198	1.808	2,2	6.930	279	4,0	83
Utrecht	225.209	7.735	3,4	16.701	1.855	11,1	223	51.354	481	0,9	4.482	111	2,5	164
Den Haag	339.986	18.047	5,3	17.391	1.875	10,8	103	60.553	1.199	2,0	4.801	183	3,8	93
Gouda	47.436	1.359	2,9	4.144	447	10,8	277	8.720	50	0,6	1.165	14	1,2	110
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	3.502	346	9,9	166	28.205	336	1,2	894	13	1,5	22
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.455	336	9,7	171	30.832	491	1,6	880	32	3,6	128
Leiden	85.375	2.888	3,4	3.242	416	12,8	279	18.922	133	0,7	822	21	2,6	263
's-Hertogenbosch	96.628	2.864	3,0	2.979	264	8,9	199	16.390	167	1,0	815	17	2,1	105
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	2.771	193	7,0	195	16.299	144	0,9	702	11	1,6	77
Roosendaal	51.374	1.167	2,3	2.302	179	7,8	242	8.883	72	0,8	660	8	1,2	50
Helmond	59.495	2.167	3,6	2.225	208	9,3	157	9.742	231	2,4	544	24	4,4	86
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	2.250	291	12,9	203	28.278	288	1,0	618	24	3,9	281
Zeist	38.677	886	2,3	2.159	163	7,5	230	7.143	45	0,6	647	14	2,2	243
Veenendaal	40.768	1.241	3,0	1.921	248	12,9	324	7.848	101	1,3	532	32	6,0	367
Ede	70.418	1.258	1,8	1.450	144	9,9	456	14.722	96	0,7	452	11	2,4	273
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.419	91	6,4	114	8.943	147	1,6	352	4	1,1	-31
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.359	135	9,9	151	9.097	134	1,5	374	12	3,2	118
Culemborg	18.388	418	2,3	1.134	118	10,4	358	3.204	27	0,8	286	8	2,8	232
Gorinchem	23.020	550	2,4	1.080	60	5,6	133	3.933	38	1,0	329	6	1,8	89
Oosterhout	35.946	546	1,5	778	51	6,6	332	5.984	22	0,4	210	0	0,0	-100
Maassluis	20.972	647	3,1	799	82	10,3	233	3.573	45	1,3	252	8	3,2	152
Totaal 22 MG	2.735.302	134.112	4,9	143.323	18.244	12,7	160	523.786	6.841	1,3	39.015	963	2,5	89

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.6a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	6,3	6,5	12,4	12,6	97	95	-2	0,7	0,8	1,1	1,1	53	34	-19
Rotterdam	7,2	8,4	14,3	20,2	99	141	42	1,4	2,2	2,3	4,0	65	83	18
Utrecht	2,8	3,4	7,9	11,1	185	223	38	0,8	0,9	1,7	2,5	129	164	35
Den Haag	4,8	5,3	9,8	10,8	102	103	1	1,5	2,0	2,5	3,8	68	93	25
Gouda	2,3	2,9	7,6	10,8	226	277	51	0,4	0,6	0,4	1,2	-2	110	112
Eindhoven	3,4	3,7	9,5	9,9	181	166	-15	1,4	1,2	2,7	1,5	99	22	-77
Tilburg	3,1	3,6	7,5	9,7	139	171	32	1,3	1,6	1,1	3,6	-12	128	140
Leiden	3,4	3,4	12,1	12,8	256	279	23	0,6	0,7	1,3	2,6	108	263	155
's-Hertogenbosch	3,1	3,0	10,8	8,9	249	199	-50	0,8	1,0	1,1	2,1	40	105	65
Amersfoort	2,4	2,4	7,8	7,0	226	195	-31	0,8	0,9	1,2	1,6	51	77	26
Roosendaal	1,6	2,3	5,0	7,8	214	242	28	0,3	0,8	0,8	1,2	125	50	-75
Helmond	3,2	3,6	8,2	9,3	154	157	3	1,4	2,4	3,9	4,4	174	86	-88
Nijmegen	4,2	4,3	11,3	12,9	168	203	35	0,9	1,0	2,4	3,9	163	281	118
Zeist	1,8	2,3	6,0	7,5	234	230	-4	0,3	0,6	0,5	2,2	38	243	205
Veenendaal	2,2	3,0	8,9	12,9	300	324	24	0,8	1,3	2,8	6,0	259	367	108
Ede	1,6	1,8	9,0	9,9	452	456	4	0,5	0,7	1,5	2,4	193	273	80
Lelystad	2,4	3,0	5,4	6,4	122	114	-8	0,9	1,6	0,8	1,1	-10	-31	-21
Schiedam	3,6	4,0	8,5	9,9	138	151	13	1,0	1,5	1,1	3,2	15	118	103
Culemborg	2,1	2,3	10,3	10,4	379	358	-21	0,7	0,8	1,8	2,8	173	232	59
Gorinchem	2,0	2,4	3,8	5,6	89	133	44	0,5	1,0	0,6	1,8	16	89	73
Oosterhout	1,6	1,5	6,3	6,6	307	332	25	0,4	0,4	0,0	0,0	-100	-100	0
Maassluis	2,7	3,1	9,6	10,3	261	233	-28	0,8	1,3	1,9	3,2	127	152	25
Totaal 22 MG	4,5	4,9	10,8	12,7	143	160	17	1,0	1,3	1,7	2,5	66	89	23

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	3783	198	5,2	1147	51	4,4	1675	71	4,2	1833	55	3,0	5530	155	2,8	13264	144	1,1	75777	932	1,2	103009	1606	1,6
Geslacht																								
Man	1976	175	8,9	558	39	7,0	756	56	7,4	962	45	4,7	2825	123	4,4	6335	118	1,9	36551	727	2,0	49963	1283	2,6
Vrouw	1807	23	1,3	589	12	2,0	919	15	1,6	871	10	1,1	2705	32	1,2	6929	26	0,4	39226	205	0,5	53046	323	0,6
Generatie																								
1e generatie	2558	59	2,3	733	34	4,6	1026	32	3,1	1173	26	2,2	4491	118	2,6	7480	68	0,9	-	-	-	17461	337	1,9
2e generatie	1225	139	11,3	414	17	4,1	649	39	6,0	660	29	4,4	1039	37	3,6	5784	76	1,3	-	-	-	9771	337	3,4
Leeftijd																								
12-17 jaar	552	59	10,7	99	9	9,1	147	14	9,5	227	15	6,6	459	33	7,2	587	24	4,1	4629	153	3,3	6700	307	4,6
18-24 jaar	552	68	12,3	300	9	3,0	311	17	5,5	296	14	4,7	1002	40	4,0	1856	34	1,8	11154	232	2,1	15471	414	2,7
25-44 jaar	1623	58	3,6	505	22	4,4	562	25	4,4	837	23	2,7	2946	67	2,3	6139	54	0,9	24309	315	1,3	36921	564	1,5
45-64 jaar	797	12	1,5	204	11	5,4	519	15	2,9	379	3	0,8	1002	14	1,4	3456	29	0,8	23175	200	0,9	29532	284	1,0
65 jaar e.o.	259	-	-	39	-	-	136	-	-	94	-	-	121	-	-	1226	-	-	12510	32	0,3	14385	37	0,3
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	174	6	3,4	170	6	3,5	83	3	3,6	74	4	5,4	766	40	5,2	1077	19	1,8	-	-	-	2344	78	3,3
12-24 jaar, 2e generatie	930	121	13,0	229	12	5,2	375	28	7,5	449	25	5,6	695	33	4,7	1366	39	2,9	-	-	-	4044	258	6,4
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	566	109	19,3	176	10	5,7	224	25	11,2	276	25	9,1	709	57	8,0	1079	47	4,4	7249	294	4,1	10279	567	5,5
12-24 jaar, vrouw	538	18	3,3	223	8	3,6	234	6	2,6	247	4	1,6	752	16	2,1	1364	11	0,8	8534	91	1,1	11892	154	1,3
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	183	40	21,9	27	3	11,1	44	10	22,7	58	7	12,1	99	22	22,2	53	7	13,2	770	82	10,6	1234	171	13,9
schoolgaand, mid. nivo	362	30	8,3	69	5	7,2	89	6	6,7	158	10	6,3	250	15	6,0	236	18	7,6	2203	84	3,8	3367	168	5,0
schoolgaand, hoog nivo	202	9	4,5	157	0	0,0	144	1	0,7	120	1	0,8	496	6	1,2	955	10	1,0	7413	56	0,8	9487	83	0,9
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	916	97	10,6	296	15	5,1	357	22	6,2	430	24	5,6	1070	59	5,5	1656	46	2,8	12350	307	2,5	17075	570	3,3
nieuw vsv	38	17	44,7	7	2	28,6	13	1	7,7	11	2	18,2	31	4	12,9	20	4	20,0	185	34	18,4	305	64	21,0
Werk																								
niet werkzoekend	2706	156	5,8	1011	44	4,4	1373	54	3,9	1407	43	3,1	4414	110	2,5	11259	114	1,0	59187	780	1,3	81357	1301	1,6
werkzoekend	536	25	4,7	53	4	7,5	106	13	12,3	208	7	3,4	774	32	4,1	486	17	3,5	1855	76	4,1	4018	174	4,3
Uitkering																								
geen uitkering	2826	159	5,6	1014	39	3,8	1367	54	4,0	1524	48	3,1	4582	120	2,6	11492	120	1,0	59682	769	1,3	82487	1309	1,6
uitkering	416	22	5,3	50	9	18,0	112	13	11,6	91	2	2,2	606	22	3,6	253	11	4,3	1360	87	6,4	2888	166	5,7

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari 2009 respectievelijk 2010)

	Marokkaans verdacht (%)		Antilliaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bevolking (12 jr eo)	5,6	5,2	5,1	4,4	3,9	4,2	3,5	3,0	2,9	2,8	1,3	1,1	1,3	1,2	1,7	1,6
Geslacht																
Man	9,3	8,9	8,8	7,0	7,1	7,4	6,2	4,7	4,8	4,4	2,1	1,9	2,1	2,0	2,8	2,6
Vrouw	1,6	1,3	1,7	2,0	1,3	1,6	0,7	1,1	1,0	1,2	0,5	0,4	0,6	0,5	0,6	0,6
Generatie																
1e generatie	3,3	2,3	6,1	4,6	3,5	3,1	2,6	2,2	2,8	2,6	1,0	0,9	-	-	2,3	1,9
2e generatie	10,6	11,3	3,3	4,1	4,7	6,0	5,3	4,4	3,5	3,6	1,6	1,3	-	-	3,4	3,4
Leeftijd																
12-17 jaar	8,1	10,7	6,1	9,1	8,3	9,5	3,8	6,6	5,4	7,2	2,8	4,1	2,4	3,3	3,3	4,6
18-24 jaar	11,1	12,3	4,6	3,0	5,2	5,5	6,5	4,7	4,7	4,0	2,2	1,8	2,3	2,1	3,0	2,7
25-44 jaar	5,1	3,6	5,6	4,4	3,9	4,4	3,2	2,7	2,2	2,3	1,1	0,9	1,5	1,3	1,8	1,5
45-64 jaar	2,5	1,5	5,1	5,4	2,8	2,9	2,5	0,8	2,7	1,4	1,3	0,8	0,9	0,9	1,1	1,0
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar, 1e generatie	5,9	3,4	6,1	3,5	6,7	3,6	5,1	5,4	4,9	5,2	1,1	1,8	-	-	3,6	3,3
12-24 jaar, 2e generatie	10,5	13,0	4,1	5,2	6,1	7,5	5,4	5,6	4,8	4,7	3,2	2,9	-	-	5,7	6,4
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	17,1	19,3	9,2	5,7	11,4	11,2	9,5	9,1	8,2	8,0	4,5	4,4	4,0	4,1	5,5	5,5
12-24 jaar, vrouw	2,1	3,3	1,7	3,6	1,3	2,6	0,8	1,6	1,6	2,1	0,6	0,8	1,0	1,1	1,0	1,3
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	14,5	21,9	23,1	11,1	22,0	22,7	5,0	12,1	15,0	22,2	10,2	13,2	8,0	10,6	10,2	13,9
schoolgaand, mid. nivo	6,9	8,3	3,3	7,2	4,5	6,7	6,0	6,3	7,0	6,0	3,6	7,6	2,9	3,8	3,9	5,0
schoolgaand, hoog nivo	3,5	4,5	0,7	0,0	2,7	0,7	3,5	0,8	2,0	1,2	1,7	1,0	0,7	0,8	1,0	0,9
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	8,8	10,6	4,7	5,1	6,8	6,2	5,1	5,6	5,3	5,5	3,0	2,8	2,3	2,5	3,2	3,3
nieuw vsv	25,9	44,7	14,3	28,6	25,0	7,7	15,8	18,2	17,9	12,9	15,4	20,0	8,9	18,4	12,4	21,0
Werk																
niet werkzoekend	6,3	5,8	4,9	4,4	3,9	3,9	3,7	3,1	2,7	2,5	1,2	1,0	1,4	1,3	1,8	1,6
werkzoekend	5,2	4,7	15,1	7,5	7,3	12,3	4,4	3,4	5,0	4,1	6,0	3,5	4,7	4,1	5,2	4,3
Uitkering																
geen uitkering	6,0	5,6	4,6	3,8	3,8	4,0	3,7	3,1	2,6	2,6	1,3	1,0	1,4	1,3	1,7	1,6
uitkering	6,7	5,3	21,2	18,0	9,1	11,6	6,4	2,2	5,6	3,6	7,5	4,3	6,4	6,4	6,8	5,7

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en in de periode 2006-2010 werden verdacht van een delict naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans			Antilliaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	3783	605	16,0	1147	163	14,2	1675	221	13,2	1833	229	12,5	5530	517	9,3	13264	569	4,3	75777	3916	5,2	103009	6220	6,0
Geslacht																								
Man	1976	496	25,1	558	128	22,9	756	160	21,2	962	196	20,4	2825	406	14,4	6335	445	7,0	36551	3052	8,3	49963	4883	9,8
Vrouw	1807	109	6,0	589	35	5,9	919	61	6,6	871	33	3,8	2705	111	4,1	6929	124	1,8	39226	864	2,2	53046	1337	2,5
Generatie																								
1e generatie	2558	286	11,2	733	116	15,8	1026	126	12,3	1173	115	9,8	4491	426	9,5	7480	231	3,1	-	-	-	17461	1300	7,4
2e generatie	1225	319	26,0	414	47	11,4	649	95	14,6	660	114	17,3	1039	91	8,8	5784	338	5,8	-	-	-	9771	1004	10,3
Leeftijd																								
12-17 jaar	552	101	18,3	99	17	17,2	147	26	17,7	227	28	12,3	459	58	12,6	587	45	7,7	4629	276	6,0	6700	551	8,2
18-24 jaar	552	178	32,2	300	35	11,7	311	55	17,7	296	65	22,0	1002	136	13,6	1856	124	6,7	11154	968	8,7	15471	1561	10,1
25-44 jaar	1623	250	15,4	505	82	16,2	562	82	14,6	837	105	12,5	2946	239	8,1	6139	239	3,9	24309	1471	6,1	36921	2468	6,7
45-64 jaar	797	69	8,7	204	27	13,2	519	55	10,6	379	28	7,4	1002	82	8,2	3456	138	4,0	23175	1022	4,4	29532	1421	4,8
65 jaar e.o.	259	-	-	39	-	-	136	-	-	94	-	-	121	-	-	1226	-	-	12510	179	1,4	14385	219	1,5
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	174	27	15,5	170	24	14,1	83	16	19,3	74	14	18,9	766	117	15,3	1077	47	4,4	-	-	-	2344	245	10,5
12-24 jaar, 2e generatie	930	252	27,1	229	28	12,2	375	65	17,3	449	79	17,6	695	77	11,1	1366	122	8,9	-	-	-	4044	623	15,4
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	566	234	41,3	176	38	21,6	224	59	26,3	276	78	28,3	709	150	21,2	1079	136	12,6	7249	961	13,3	10279	1656	16,1
12-24 jaar, vrouw	538	45	8,4	223	14	6,3	234	22	9,4	247	15	6,1	752	44	5,9	1364	33	2,4	8534	283	3,3	11892	456	3,8
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	183	66	36,1	27	13	48,1	44	18	40,9	58	16	27,6	99	38	38,4	53	20	37,7	770	169	21,9	1234	340	27,6
schoolgaand, mid. nivo	362	60	16,6	69	9	13,0	89	12	13,5	158	26	16,5	250	44	17,6	236	32	13,6	2203	202	9,2	3367	385	11,4
schoolgaand, hoog nivo	202	25	12,4	157	2	1,3	144	6	4,2	120	6	5,0	496	26	5,2	955	37	3,9	7413	203	2,7	9487	305	3,2
Nieuw vsv																								
geen nw vsv	916	207	22,6	296	36	12,2	357	64	17,9	430	74	17,2	1070	149	13,9	1656	128	7,7	12350	931	7,5	17075	1589	9,3
nw vsv	38	21	55,3	7	3	42,9	13	3	23,1	11	5	45,5	31	13	41,9	20	9	45,0	185	64	34,6	305	118	38,7
Werk																								
niet werkzoekend	2706	468	17,3	1011	144	14,2	1373	184	13,4	1407	182	12,9	4414	387	8,8	11259	459	4,1	59187	3359	5,7	81357	5183	6,4
werkzoekend	536	104	19,4	53	13	24,5	106	29	27,4	208	38	18,3	774	114	14,7	486	74	15,2	1855	312	16,8	4018	684	17,0
Uitkering																								
geen uitkering	2826	494	17,5	1014	132	13,0	1367	172	12,6	1524	205	13,5	4582	411	9,0	11492	480	4,2	59682	3369	5,6	82487	5263	6,4
uitkering	416	78	18,8	50	25	50,0	112	41	36,6	91	15	16,5	606	90	14,9	253	53	20,9	1360	302	22,2	2888	604	20,9

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009 en 2006-2010 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans verdacht (%)		Antilliaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10
Bevolking (12 jr eo)	17,0	16,0	15,1	14,2	13,8	13,2	12,2	12,5	9,2	9,3	4,3	4,3	5,3	5,2	6,2	6,0
Geslacht																
Man	26,9	25,1	24,5	22,9	22,6	21,2	20,9	20,4	14,5	14,4	6,9	7,0	8,7	8,3	10,1	9,8
Vrouw	6,1	6,0	6,4	5,9	6,5	6,6	2,9	3,8	3,5	4,1	1,9	1,8	2,3	2,2	2,5	2,5
Generatie																
1e generatie	12,4	11,2	16,8	15,8	13,5	12,3	9,8	9,8	9,2	9,5	3,1	3,1	-	-	7,7	7,4
2e generatie	27,0	26,0	12,1	11,4	14,3	14,6	16,6	17,3	9,1	8,8	5,8	5,8	-	-	10,3	10,3
Leeftijd																
12-17 jaar	16,8	18,3	12,2	17,2	14,0	17,7	12,3	12,3	10,3	12,6	6,3	7,7	5,8	6,0	7,5	8,2
18-24 jaar	32,9	32,2	14,1	11,7	20,6	17,7	20,2	22,0	14,0	13,6	6,8	6,7	9,0	8,7	10,5	10,1
25-44 jaar	17,4	15,4	17,4	16,2	15,4	14,6	11,9	12,5	7,9	8,1	4,0	3,9	6,3	6,1	7,0	6,7
45-64 jaar	8,6	8,7	14,1	13,2	10,5	10,6	8,9	7,4	8,5	8,2	4,0	4,0	4,6	4,4	5,0	4,8
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,4	1,6	1,5
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar,1e generatie	18,7	15,5	14,9	14,1	30,5	19,3	19,0	18,9	14,0	15,3	4,2	4,4	-	-	11,3	10,5
12-24 jaar,2e generatie	26,3	27,1	12,7	12,2	14,8	17,3	16,3	17,6	11,4	11,1	8,6	8,9	-	-	14,9	15,4
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	42,0	41,3	22,5	21,6	29,7	26,3	27,8	28,3	20,2	21,2	12,4	12,6	13,5	13,3	16,3	16,1
12-24 jaar, vrouw	7,9	8,4	7,0	6,3	7,3	9,4	4,7	6,1	5,6	5,9	2,1	2,4	3,4	3,3	3,8	3,8
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	34,0	36,1	46,2	48,1	36,6	40,9	26,7	27,6	31,0	38,4	32,2	37,7	24,0	21,9	27,3	27,6
schoolgaand, mid. nivo	18,9	16,6	10,0	13,0	10,1	13,5	15,1	16,5	15,0	17,6	10,5	13,6	7,4	9,2	9,8	11,4
schoolgaand, hoog nivo	11,6	12,4	2,7	1,3	4,1	4,2	6,1	5,0	4,5	5,2	3,9	3,9	2,7	2,7	3,2	3,2
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	22,7	22,6	12,4	12,2	16,1	17,9	15,6	17,2	13,5	13,9	7,6	7,7	7,4	7,5	9,1	9,3
nieuw vsv	63,0	55,3	42,9	42,9	50,0	23,1	36,8	45,5	39,3	41,9	38,5	45,0	30,4	34,6	35,5	38,7
Werk																
niet werkzoekend	19,3	17,3	14,9	14,2	13,8	13,4	13,1	12,9	8,8	8,8	4,2	4,1	6,0	5,7	6,7	6,4
werkzoekend	16,7	19,4	37,7	24,5	30,3	27,4	16,0	18,3	14,6	14,7	15,2	15,2	16,7	16,8	16,8	17,0
Uitkering																
geen uitkering	19,1	17,5	14,6	13,0	13,5	12,6	13,3	13,5	8,7	9,0	4,2	4,2	5,9	5,6	6,6	6,4
uitkering	17,5	18,8	44,2	50,0	33,6	36,6	16,0	16,5	15,5	14,9	20,8	20,9	21,7	22,2	20,4	20,9

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	198	100,0	51	100,0	71	100,0	55	100,0	155	100,0	144	100,0	932	100,0	1.606	100,0
Pleegcarrière																
beginner	67	33,8	15	29,4	19	26,8	29	52,7	72	46,5	64	44,4	432	46,4	698	43,5
meerpleger	82	41,4	25	49,0	30	42,3	26	47,3	67	43,2	65	45,1	389	41,7	684	42,6
veelpleger	49	24,7	11	21,6	22	31,0	0	0,0	16	10,3	15	10,4	111	11,9	224	13,9
Antecedenten 2010	271		62		103		63		209		175		1.110		1.993	
Delicten 2010	406	100,0	86	100,0	157	100,0	73	100,0	273	100,0	227	100,0	1.525	100,0	2.747	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	108	26,6	21	24,4	53	33,8	29	39,7	65	23,8	56	24,7	369	24,2	701	25,5
vermogensdelicten	187	46,1	34	39,5	56	35,7	17	23,3	109	39,9	73	32,2	416	27,3	892	32,5
openbare orde	41	10,1	8	9,3	18	11,5	8	11,0	36	13,2	44	19,4	271	17,8	426	15,5
verkeer	28	6,9	11	12,8	18	11,5	14	19,2	41	15,0	35	15,4	310	20,3	457	16,6
drugs	16	3,9	10	11,6	6	3,8	3	4,1	6	2,2	8	3,5	57	3,7	106	3,9
overig	26	6,4	2	2,3	6	3,8	2	2,7	16	5,9	11	4,8	102	6,7	165	6,0
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	5,2		4,4		4,2		3,0		2,8		1,1		1,2		1,6	
verdacht gewelddelict (%)	1,8		1,6		1,9		1,3		1,0		0,3		0,3		0,5	
verdacht vermogensdelict (%)	2,5		1,7		1,3		0,8		1,1		0,4		0,3		0,5	
verdacht openbare orde (%)	0,9		0,5		1,0		0,4		0,5		0,3		0,2		0,3	
verdacht verkeersdelict (%)	0,6		1,0		0,8		0,6		0,5		0,3		0,4		0,4	
verdacht drugsdelict (%)	0,3		0,4		0,4		0,1		0,1		0,0		0,1		0,1	
verdacht overig delict (%)	0,6		0,2		0,3		0,1		0,3		0,1		0,1		0,1	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Marokkaans		Antilliaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Verdachten (N)																
Pleegcarrière																
beginner	27,5	33,8	28,8	29,4	35,4	26,8	49,2	52,7	45,4	46,5	53,6	44,4	45,8	46,4	43,4	43,5
meerpleger	46,0	41,4	35,6	49,0	36,9	42,3	46,2	47,3	42,9	43,2	39,9	45,1	41,1	41,7	41,6	42,6
veepleger	26,5	24,7	35,6	21,6	27,7	31,0	4,6	0,0	11,7	10,3	6,5	10,4	13,1	11,9	15,0	13,9
Antecedenten 2010																
Delicten 2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	33,2	26,6	38,3	24,4	30,2	33,8	35,4	39,7	31,2	23,8	34,8	24,7	27,7	24,2	30,3	25,5
vermogensdelicten	36,4	46,1	32,0	39,5	32,1	35,7	19,8	23,3	26,7	39,9	24,3	32,2	24,8	27,3	27,3	32,5
openbare orde	12,1	10,1	10,2	9,3	11,7	11,5	9,4	11,0	18,2	13,2	16,1	19,4	18,7	17,8	16,3	15,5
verkeer	11,1	6,9	10,9	12,8	10,5	11,5	32,3	19,2	16,8	15,0	15,4	15,4	19,5	20,3	17,1	16,6
drugs	2,4	3,9	4,7	11,6	9,9	3,8	2,1	4,1	1,4	2,2	2,6	3,5	2,4	3,7	2,8	3,9
overig	4,8	6,4	3,9	2,3	5,6	3,8	1,0	2,7	5,6	5,9	6,7	4,8	6,9	6,7	6,1	6,0
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	5,6	5,2	5,1	4,4	3,9	4,2	3,5	3,0	2,9	2,8	1,3	1,1	1,3	1,2	1,7	1,6
verdacht gewelddelict (%)	2,5	1,8	2,6	1,6	1,7	1,9	1,3	1,3	1,1	1,0	0,4	0,3	0,4	0,3	0,6	0,5
verdacht vermogensdelict (%)	2,4	2,5	1,6	1,7	1,3	1,3	0,7	0,8	1,0	1,1	0,4	0,4	0,3	0,3	0,5	0,5
verdacht openbare orde (%)	1,0	0,9	1,0	0,5	0,8	1,0	0,4	0,4	0,6	0,5	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3
verdacht verkeersdelict (%)	1,1	0,6	1,0	1,0	0,8	0,8	1,1	0,6	0,6	0,5	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
verdacht drugsdelict (%)	0,2	0,3	0,4	0,4	0,7	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
verdacht overig delict (%)	0,6	0,6	0,4	0,2	0,5	0,3	0,1	0,1	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht	ovvt		
N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%	
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	52.324	2.048	3,9	142	119.008	4.259	3,6	15.891	1.229	7,7	116
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	28.481	1.221	4,3	135	100.591	3.702	3,7	9.196	714	7,8	111
Utrecht	263.180	3.869	1,5	19.735	1.044	5,3	260	58.850	1.620	2,8	5.895	625	10,6	285
Den Haag	419.148	9.704	2,3	19.837	1.148	5,8	150	75.705	3.445	4,6	6.251	653	10,4	130
Gouda	60.414	954	1,6	4.923	328	6,7	322	11.338	473	4,2	1.521	211	13,9	233
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	4.073	135	3,3	182	34.255	824	2,4	1.167	81	6,9	189
Tilburg	177.735	1.950	1,1	4.009	183	4,6	316	37.235	882	2,4	1.183	121	10,2	332
Leiden	103.009	1.606	1,6	3.783	198	5,2	236	22.171	721	3,3	1.104	127	11,5	254
's-Hertogenbosch	120.630	1.713	1,4	3.400	228	6,7	372	20.874	719	3,4	1.060	136	12,8	272
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	3.209	159	5,0	324	21.733	619	2,8	917	101	11,0	287
Roosendaal	67.240	682	1,0	2.697	106	3,9	287	11.701	317	2,7	884	64	7,2	167
Helmond	74.405	1.027	1,4	2.581	93	3,6	161	12.899	382	3,0	714	56	7,8	165
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	2.579	147	5,7	294	32.927	776	2,4	790	92	11,6	394
Zeist	51.642	648	1,3	2.463	141	5,7	356	9.246	319	3,5	788	84	10,7	209
Veenendaal	51.734	474	0,9	2.262	97	4,3	368	10.341	228	2,2	695	66	9,5	331
Ede	90.848	1.015	1,1	1.710	111	6,5	481	19.032	500	2,6	588	79	13,4	411
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.625	79	4,9	180	11.601	471	4,1	464	35	7,5	86
Schiedam	65.526	996	1,5	1.518	68	4,5	195	11.545	407	3,5	473	39	8,2	134
Culemborg	23.080	281	1,2	1.384	56	4,0	232	4.344	124	2,9	413	35	8,5	197
Gorinchem	29.585	482	1,6	1.256	77	6,1	276	5.210	229	4,4	419	54	12,9	193
Oosterhout	46.924	634	1,4	930	53	5,7	322	7.990	286	3,6	306	34	11,1	210
Maassluis	27.391	329	1,2	926	47	5,1	323	4.642	150	3,2	344	38	11,0	242
Totaal 22 MG	3.367.172	53.270	1,6	165.705	7.767	4,7	196	643.238	21.453	3,3	51.063	4.674	9,2	174

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	1,8	1,6	4,5	3,9	147	142	-5	4,0	3,6	8,6	7,7	114	116	2
Rotterdam	2,0	1,8	4,6	4,3	125	135	10	4,2	3,7	8,4	7,8	99	111	12
Utrecht	1,8	1,5	6,6	5,3	259	260	1	3,5	2,8	13,0	10,6	273	285	12
Den Haag	2,5	2,3	6,2	5,8	152	150	-2	5,0	4,6	10,6	10,4	110	130	20
Gouda	1,7	1,6	7,1	6,7	311	322	11	4,3	4,2	13,8	13,9	223	233	10
Eindhoven	1,1	1,2	3,1	3,3	193	182	-11	2,3	2,4	5,8	6,9	157	189	32
Tilburg	1,4	1,1	4,3	4,6	218	316	98	2,9	2,4	9,5	10,2	227	332	105
Leiden	1,7	1,6	5,6	5,2	237	236	-1	3,1	3,3	9,7	11,5	212	254	42
's-Hertogenbosch	1,2	1,4	5,1	6,7	327	372	45	2,6	3,4	9,4	12,8	261	272	11
Amersfoort	1,5	1,2	6,0	5,0	293	324	31	3,4	2,8	11,6	11,0	238	287	49
Roosendaal	1,1	1,0	4,5	3,9	308	287	-21	2,8	2,7	7,9	7,2	180	167	-13
Helmond	1,5	1,4	3,7	3,6	147	161	14	3,4	3,0	7,2	7,8	113	165	52
Nijmegen	1,3	1,4	5,2	5,7	283	294	11	2,4	2,4	9,2	11,6	288	394	106
Zeist	1,6	1,3	6,4	5,7	306	356	50	4,2	3,5	12,5	10,7	202	209	7
Veenendaal	1,2	0,9	4,9	4,3	294	368	74	2,7	2,2	10,1	9,5	273	331	58
Ede	1,1	1,1	6,7	6,5	520	481	-39	2,5	2,6	11,9	13,4	383	411	28
Lelystad	1,8	1,7	5,0	4,9	174	180	6	4,1	4,1	9,4	7,5	130	86	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,2	4,5	199	195	-4	3,7	3,5	8,0	8,2	114	134	20
Culemborg	1,1	1,2	2,6	4,0	145	232	87	2,2	2,9	5,7	8,5	159	197	38
Gorinchem	1,6	1,6	6,1	6,1	283	276	-7	4,1	4,4	11,6	12,9	186	193	7
Oosterhout	1,4	1,4	5,5	5,7	294	322	28	4,1	3,6	13,5	11,1	229	210	-19
Maassluis	1,3	1,2	4,0	5,1	203	323	120	3,2	3,2	8,4	11,0	162	242	80
Totaal 22 MG	1,7	1,6	5,1	4,7	196	196	0	3,7	3,3	9,6	9,2	163	174	11

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon¹⁸

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

---

¹⁸ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet-westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet-westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon¹⁹

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

---

¹⁹ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren van wie geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in één van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsgerechtigden (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd evengoed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal

(demografische) kenmerken geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboortejahr, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2009/2010

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn dus in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.²⁰

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WVV26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WVV30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WVV32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WVV)	
	Dood/letsel door schuld (WVV36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WVV37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WVV	
	Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)
		Middelenlijst II (softdrugs)
Overige opiumwet		
Overige delicten	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

²⁰ Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2010*²¹

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. Dit is gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond.
- Door het korps van Rotterdam Rijnmond is gemeld dat er problemen zijn bij de geautomatiseerde export van BVH naar HKS. Hierdoor zijn verdachten ten onrechte niet in HKS opgenomen. Het zou kunnen dat dit bij meerdere korpsen aan de orde is. Als dit zo is zouden de HKSbeheerders bij zo'n korps zich daar wellicht niet bewust van zijn en dus ook geen registratieachterstanden in HKS melden. In hoeverre dit het geval is moet nog worden onderzocht.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OMcijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*“Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd.”*²²

---

²¹ Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²² SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

“Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter.”²